

Wiadomości POWIATU GLIWICKIEGO

Nr 11 (56) • Listopad 2011

www.powiatgliwicki.pl

www.bip.powiatgliwicki.pl

ISSN 1895-9989

Gminy: Gierałtów, Knurów, Pilchowice, Pyskowitz, Rudziniec, Sońcowa, Toszek, Wielowieś

W TYM NUMERZE

■ Mammobus znów przyjedzie

– str. 5

■ Konie, lisa kita, piękne plenery...

– str. 7

■ Jan Paweł II najlepszym patronem

– str. 12

Perła w Pławniowicach

Zespół Pałacowo-Parkowy w Pławniowicach zajął bardzo wysoką lokatę w konkursie „Perły w koronie”, zorganizowanym przez redakcję „Dziennika Zachodniego”.

Pławniowicki kompleks zabytkowy znalazł się na trzeciej pozycji w kategorii „Zamki i Pałace – Perły Architektury”. Na to urokliwe miejsce głosowało kilka tysięcy internautów, do redakcji wpłynęła też rekordowa liczba sms-ów i kuponów wyciętych z gazety, popierających kandydaturę tej architektonicznej perełki – jak się okazało już nie tylko powiatu gliwickiego (czyż zawsze się szczyciliśmy!), ale także województwa śląskiego.

Gratulujemy tej wysokiej oceny i zdobycia prestiżowego tytułu gospodarzowi tego miejsca, ks. **Krystianowi Worbowski**. To on przed laty tchnął życie w ten zrujnowany zabytek, prowadził jego odbudowę i renowację, a teraz z troską się nim opiekuje. Uczynił z niego miejsce chętnie odwiedzane, organizuje co roku przyciągające tłumy „Pałacowe Lato Muzyczne”, do którego swój skromny wkład wnosi

Foto: Krystian Worbowski

Zarówno pałac, jak i otaczający go park są wspaniałym miejscem na wycieczkę o każdej porze roku.

również Powiat Gliwicki. Dziedzic Maryjny, na którym występował już m.in. Wiesław Ochman, Irena Jarocka

i Ewa Uryga zyskał dzięki tym koncertom miano najpiękniejszej sali koncertowej na naszym terenie.

Zachęcamy wszystkich do odwiedzenia pławniowickiego pałacu. Naprawdę warto! (RG)

Trwają remonty dróg

Na terenie naszego powiatu wykonywane są remonty, których celem jest poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej. W wielu miejscach trwają roboty, a drogowcy śpieszą się, by zakończyć je przed nadjeściem zimy.

Do końca listopada potrwają prace na drodze powiatowej Sońcowa-Lany Wielkie. W trakcie realizacji jest II etap przebudowy tej drogi. Stanowi kontynuację prac wykonanych w ub. roku w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. To największa droga inwestycja powiatu w tym roku, której koszt wynosi ponad 4,6 mln zł. Realizowana jest przez Zarząd Dróg Powiatowych w Gliwicach, a finansowana przez Powiat Gliwicki wspólnie z Gminą Sońcowa i budżetem państwa.

Niebawem zakończy się długo wyczekiwany przez kierowców remont drogi wojewódzkiej nr 907 Wielowieś-Niewiesz na odcinku między Toszkiem a Boguszcami. Prowadzi go Za-

Foto: Romana Gozdek

Postępowi prac na drodze prowadzącej z Sońcowa do Gliwic przez Lany Wielkie przyglądali się pod koniec października radni powiatowi z Komisji Gospodarki.

rząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach. Remont polega na całkowitej odbudowie drogi na dwóch odcinkach o łącznej długości prawie 900 m. Wymienione zostaną wszystkie warstwy konstrukcyjne drogi, odbudowane będą pobocza i oznakowanie. Koszt tej inwestycji wynosi około 1,6 mln złotych. Droga ta od dawna była w fatalnym stanie. O jej remont zabiegali Zarząd Powiatu Gliwickiego, radni powiatowi oraz gospodarze gmin Wielowieś, Toszek i Pyskowitz. Dokończenie na str. 3

Osady na cenzurowanym

Wewnątrz tego numeru „Wiadomości Powiatu Gliwickiego” znajdziecie ulotkę, wydaną przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach. Zawarte są w niej najważniejsze zasady i przepisy, mówiące o tym, gdzie i w jaki sposób można prawidłowo stosować osady ściekowe.

Ich temat powraca jak bumerang. Powstają w oczyszczalniach ścieków i często wywożone są na pola położone na terenie naszego powiatu. Nie raz skarżyli się na nie mieszkańcy, potrafią być bowiem bardzo uciążliwe ze względu na wydzielany smród. Ludzie obawiają się, że szkodzą środowisku naturalnemu i zdrowiu. Wciąż otrzymujemy niepokojące sygnały na ten temat z naszych gmin.

W świetle obecnie obowiązujących przepisów osady ściekowe są dopuszczone do stosowania w rolnictwie, ale pod wieloma ściśle określonymi warunkami. Warto je znać. Dotyczy to zarówno rolników, jak i mieszkańców. W ulotce podane są też numery telefonów do służb i inwestycji, w których można interweniować w przypadku zauważonych nieprawidłowości czy też obaw. Zachęcamy do uważnego zapoznania się

z treścią tej ulotki. Zachowajcie ją – może się przydać!

Mamy też dla Was istotną informację. Zgodnie z wymogami unijnymi od 1 stycznia 2013 r. nie będzie możliwe umieszczanie osadów ściekowych na składowiskach, a na tych, którzy nie dostosują się do nowych przepisów, czekać mają surowe kary finansowe. Do tego czasu konieczne jest przeorganizowanie gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi. Póki co zaś zachęcamy do uważnej lektury naszej ulotki. (RG)

Foto: UJM w Toszku

Nieprawidłowo składowane na polach osady z oczyszczalni ścieków cuchną i budzą lęk mieszkańców.

Z PRAC ZARZĄDU POWIATU GLIWICKIEGO

Ostatni okres pracy Zarządu Powiatu Gliwickiego minął w dużej mierze pod znakiem rozwiązywania problemów służby zdrowia. Nawarstwiło się bowiem w tym czasie wiele trudnych spraw, dotyczących powiatowych placówek leczniczych.

Na początku chcę jednak uspokoić mieszkańców powiatu – nic nie zagraża normalnemu funkcjonowaniu naszych szpitali i przychodni. Choć muszą działać w trudnych warunkach, nie ma to wpływu na świadczone przez nie usługi medyczne. Są one realizowane zgodnie z wcześniej zawartym kontraktem z NFZ.

O tym, jakie problemy pojawiły się w naszej służbie zdrowia, przeczytać można na tej stronie obok – zarówno w tekście przewodniczącego Rady Powiatu Gliwickiego, jak i w relacji z posiedzenia październikowej Komisji Zdrowia. Wiadomo więc, że po wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, uchylającym Uchwałę Rady Powiatu Gliwickiego nr XXXIII/230/2009 z 26 marca 2009 r., Zarząd Powiatu Gliwickiego postanowił nie wnosić kasacji. Wiadomo także, że wyrok będziemy realizować, co oznacza przekazanie knurowskiemu SP ZOZ-owi nieruchomości dzierżawionych od Powiatu Gliwickiego przez spółkę Szpital w Knurowie, a także zwrócenie mu majątku ruchomego, z jakiego korzysta szpital.

Działania te przywrócą stan majątku sprzed przekształcenia. Skutkuje to tym, iż umowy zawarte pomiędzy Powiatem Gliwickim a Szpitalem w Knurowie w sprawie dzierżawy majątku ruchomego i nieruchomości, z mocy prawa będą kontynuowane. W umowach tych (zawartych na 25 lat) dzierżawcą w zamian powiatu staje się SP ZOZ w Knurowie. Kolejnym krokiem będzie przekształcenie SP ZOZ-u w Knurowie w spółkę kapitałową zgodnie z art. 69 ustawy o działalności leczniczej. Ustawa ta, z lipca br. stawia przed powiatem nowe zadania i możliwości, z których zamierzamy skorzystać.

Te działania zaczniemy realizować, jak tylko ukażą się właściwe rozporządzenia ministra skarbu stanowiące akty wykonawcze do wspomnianej ustawy. Nastąpi wówczas etap przygotowawczy do przekształceń zarówno knurowskiego SP ZOZ-u obejmującego swą działalnością przychodnie, jak i SP ZOZ Szpital Powiatowy w Pyskowicach. Planujemy je przekształcić w spółki ze 100-procentowym udziałem powiatu, z wniesionym aportem majątkowym.

Skupiamy się także na działaniach bieżących. Wedle sprawozdań, przedstawionych przez dyrektora szpitala w Pyskowicach oraz prezesa spółki Szpital w Knurowie, placówki te mają zadłużenie. Wynika ono z niższych niż w ub. roku kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz z nieopłacenia przez NFZ tzw. nadwykonań. Dyrektor i prezes podjęli kroki oszczędnościowe, wprowadzając też programy restrukturyzacyjne. Polskie szpitale działają w bardzo trudnych warunkach – wskazał na to na ostatniej sesji radny **Jacek Awramienko**. Zaprezentował tabelę, obrazującą, iż pod względem nakładów na służbę zdrowia nasz kraj jest na czwartym miejscu od końca – za Polską są już tylko Chile, Turcja i Malezja. Szczególnie niskie nakłady przeznacza się w Polsce na szpitale powiatowe.

O problemach tych była mowa także na ostatnim Konwencie Starostów, jaki odbył się 17 października. Województwo śląskie bardzo niesprawiedliwie zostało bowiem potraktowane przy podziale środków z Funduszu Zapasowego NFZ na br. O ile województwo mazowieckie otrzymało z niej 537 mln zł, to śląskie tylko 15.

Starosta gliwicki MICHAŁ NIESZPOREK, przewodniczący Zarządu Powiatu Gliwickiego

WIEŚCI Z SESJI

Na przełomie października i listopada Rada Powiatu Gliwickiego zbierała się dwa razy. 27 października odbyła się XIV sesja, a 3 listopada XV nadzwyczajna sesja Rady Powiatu Gliwickiego. Na pierwszej z nich bardzo dużo uwagi poświęcono sprawom służby zdrowia, a druga poświęcona była im w całości.

W porządku XIV sesji znajdowało się 17 punktów. **Agnieszka Gliklich**, naczelnik Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej w starostwie, przedstawiła radnym informacje o stanie zdrowia ludności powiatu za rok 2009 oraz sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zdrowia na lata 2010-2015, który obejmuje dwa programy edukacyjno-profilaktyczne – pierwszy z zakresu pomocy przedmedycznej i drugi, mający na celu zapobieganie uzależnieniom wśród młodzieży z uwzględnieniem HIV i AIDS.

Z kolei **Anetta Krzemińska**, naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych, przekazała radnym informacje o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu Gliwickiego za 2010 r. Rada zapoznała się także z informacjami na temat analizy oświadczeń majątkowych, przeprowadzonych przeze mnie oraz starostę gliwickiego. Pod obrady trafiło kilka projektów uchwał, dotyczących m.in. zmian w tegorocznym budżecie oraz w wieloletniej prognozie finansowej powiatu, a także w sprawie prowadzenia przez Powiat Gliwicki działalności w zakresie telekomunikacji. Ta ostatnia uchwała związana jest z uruchomieniem – w ramach unijnego projektu – bezpłatnych punktów dostępu do Internetu na terenie powiatu. Wszystkie uchwały przyjęte zostały jednogłośnie.

Dużą część sesji zajęły problemy organizacji służby zdrowia na terenie powiatu, szczególnie zaś Szpitala w Knurowie. Wynikają one z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, który orzekł nieważność uchwały Rady Powiatu Gliwickiego w sprawie przekształcenia SP ZOZ Zespołu Opieki Zdrowotnej w Knurowie z 26 marca 2009 r. Zarząd Powiatu Gliwickiego postanowił odstąpić od wnoszenia skargi kasacyjnej na ten wyrok. Powiat podejmie działania zmierzające do jego wykonania, czyli przywrócenia stanu sprzed przekształ-

cenia knurowskiego SP ZOZ-u. Oznacza to w praktyce, iż spółka z o. o. Szpital w Knurowie nie będzie dzierżawiła majątku ruchomego i nieruchomości – jak do tej pory – od Powiatu Gliwickiego, ale od SP ZOZ Zespołu Opieki Zdrowotnej w Knurowie.

Podczas tej sesji Klub Radnych Zgoda i Przyszłość zgłosił wniosek o zwołanie sesji nadzwyczajnej, poświęconej sprawom służby zdrowia na terenie powiatu. Zgodnie z wymaganą procedurą zwołałem ją na 3 listopada.

Przedstawione na niej zostały informacje na temat sytuacji finansowej SP ZOZ-u Szpital Powiatowy w Pyskowicach, SP ZOZ-u w Knurowie oraz spółki z o. o. Szpital w Knurowie. Radni poinformowani zostali także o ewentualnych skutkach finansowych unieważnienia Uchwały Rady Powiatu Gliwickiego nr XXXIII/230/2009 z 26 marca 2009 r. Przedstawiona została również informacja z Zarządu Powiatu – harmonogram przekształceń w służbie zdrowia w Powiecie Gliwickim.

Po części informacyjnej sesji nastąpiła dyskusja, wiele pytań radni zadawali jednak już wcześniej, podczas omawiania tych zagadnień przez **Leszka Kubiaka** – dyrektora Szpitala Powiatowego w Pyskowicach, **Tomasza Pitscha** – dyrektora SP ZOZ-u w Knurowie, **Michała Ekkertha** – prezesa Zarządu spółki Szpital w Knurowie oraz starostę gliwickiego **Michała Nieszporka**. Na sesję zaproszeni byli liczni goście, m.in. księgowi i radcowie prawni tych placówek zdrowia oraz przedstawiciele działających w nich związków zawodowych. Trwająca ponad cztery godziny sesja pełna była troski o obecną sytuację i przyszłe funkcjonowanie szpitali w Pyskowicach i w Knurowie oraz knurowskiego SP ZOZ-u prowadzącego przychodnie zdrowia.

Następna sesja Rady Powiatu Gliwickiego odbędzie się 24 listopada o godz. 15.00.

Przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego TADEUSZ MAMOK

Trudny problem – zdrowie

Program posiedzenia Komisji Zdrowia, zaplanowanego na 20 października, uległ zmianom w stosunku do wcześniejszych założeń. Nic dziwnego, ostatnio wokół służby zdrowia (nie tylko powiatowej) tyle się dzieje, że nie nadążają za tym wcześniej poczynione plany.

Wedle ustalonego planu posiedzenie miało obejmować 4 punkty. Pierwszym były wybrane informacje o stanie zdrowia ludności Powiatu Gliwickiego w roku 2009, drugim – sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zdrowia na lata 2010-2015, trzecim – przedstawienie przez starostę planowanych działań dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, a posiedzenie miały zamknąć sprawy bieżące. Zaszły jednak zmiany, o czym na początku posiedzenia poinformował przewodniczący Komisji **Leszek Kołodziej**.

Starosta **Michał Nieszporek** przedstawił Komisji problemy, jakie stanęły przed samorządem po wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, stwierdzającym nieważność uchwały Rady Powiatu Gliwickiego z 26 marca 2009 r. w sprawie przekształcenia SP ZOZ Zespołu Opieki Zdrowotnej w Knurowie. – Mamy dwie możliwości – mówił starosta. – Możemy albo wnieść skargę kasacyjną na ten wyrok, albo go wykonać. Wedle prawników powodzenie skargi kasacyjnej jest znikome. Sądy bazują bowiem na stanie prawnym z 2009 r., a nie uwzględniają późniejszych zmian legislacyjnych w tym względzie. Chodzi o nową ustawę z lipca 2011 r. o działalności leczniczej, mówiącą o przekształceniu SP ZOZ-ów w spółki prawa handlowego. Zarząd Powiatu zamierza w tej sytuacji nieruchomości oraz majątek ruchomy, dzierżawione przez Szpital w Knurowie, przekazać SP

ZOZ-owi, a ten wydzierżawi go szpitalnej spółce. Następnie przekształcać będziemy nasze SP ZOZ-y zgodnie z założeniami nowej ustawy.

Leszek Kołodziej zapewnił, że Komisja przyjmuje do wiadomości informację o zamierzeniach Zarządu Powiatu, by nie odwoływać się od wyroku WSA.

Z kolei **Leszek Kubiak**, dyrektor Szpitala Powiatowego w Pyskowicach przedstawił plany restrukturyzacji tej placówki. Mówił także o jej problemach finansowych. Starosta poinformował, że w przyszłym roku budżet powiatu nastawiony zostanie na potrzeby służby zdrowia. Umożliwi to przeprowadzenie w niej prze-

Podczas posiedzenia komisji.

kształceń, wprowadzanych na mocy ustawy z lipca br., a szpital w Pyskowicach, jako spółka prawa handlowego, będzie miał nowe możliwości pozyskiwania środków.

Bez zmian zrealizowano już kolejne punkty posiedzenia Komisji. **Agnieszka Gliklich**, naczelnik Wy-

działu Zdrowia i Pomocy Społecznej, przedstawiła informacje o stanie zdrowia ludności powiatu oraz sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zdrowia na lata 2010-2015, po czym Komisja zajęła się sprawami bieżącymi.

(RG)

WYBRALIŚMY NASZYCH PARLAMENTARZYSTÓW

Za Państwową Komisją Wyborczą podajemy wyniki niedawnych wyborów parlamentarnych z okręgu wyborczego nr 29 (OKW Gliwice). Okręg ten obejmuje powiaty gliwicki i tarnogórski oraz miasta na prawach powiatu – Bytom, Gliwice, Zabrze.

Oto lista posłów wybranych w naszym okręgu (podajemy wg kolejności numerów list wyborczych). Z Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość wybrani zostali: **Piotr Pyzik** (ogółem 12 039 głosów – w powiecie 2 242) oraz **Jerzy Polaczek** (odpowiednio 22 310 i 2 898 głosów). Z Komitetu Wyborczego Ruch Palikota do Sejmu RP wybrany został **Marek Stolarski** (ogółem 12 739 – w powiecie 1 498 głosów). Największe poparcie uzyskał Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP. Z jego list do sejmu dostali się: **Krystyna Szumilas** (ogółem 42 200 głosów – w powiecie 9 645), **Andrzej**

Gałązewski (odpowiednio 11 746 i 1 277 głosów), **Jacek Brzezinka** (10 775 i 1 193), **Tomasz Głogowski** (15 649 i 232), **Jan Kaźmierczak** (8 155 i 1 129) oraz **Borys Budka** (10 260 i 428).

Z kolei senatorem w okręgu nr 70, obejmującym powiaty gliwicki i tarnogórski oraz Gliwice, została **Maria Pańczyk-Pozdziej** (Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP), która ogółem uzyskała 81 206 głosów, z czego w powiecie 18 409.

W powiecie gliwickim w wyborach wzięło udział 43,96 proc. uprawnionych do głosowania. Największą frekwencję odnotowano w gminie Gierałtowie, gdzie liczba oddanych ważnych głosów wyniosła 53,35 proc. Z kolei najniższa frekwencja była w gminie Wielowieś i wyniosła 34,05 proc.

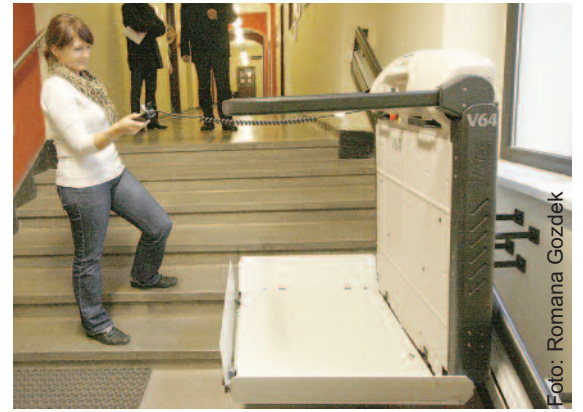
(SoG)

Urząd dla niepełnosprawnych

W budynku Starostwa Powiatowego w Gliwicach oddana została do użytku platforma przyschodowa dla niepełnosprawnych.

osób niepełnosprawnych w starostwie. Dwa lata temu oddana tu została do użytku winda, która służy osobom niepełnosprawnym. (RG)

Platforma zainstalowana została na parterze budynku, po prawej stronie od głównego wejścia, w korytarzu prowadzącym do Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Budowa platformy kosztowała blisko 35 tys. zł. Jest ona kolejnym udogodnieniem dla

Funkejonowanie platformy prezentuje Sylwia Górnik ze starostwa.

Były komisariat w Knurowie znalazł nabywcę

Unia Bracka zamierza zagospodarować nieużytkowany obecnie obiekt tak, by służył pacjentom.

W drodze przetargu wyloniony został nabywca nieruchomości przy ul. Kopalnianej 2 w Knurowie. Niegdyś mieścił się tu komisariat policji, a obecnie obiekt przejdzie we władanie Unii Brackiej.

Nieruchomość stanowiła własność Skarbu Państwa w zarządzie starosty gliwickiego. Do 2007 roku mieścił się w niej Komisariat Policji, ale po przeniesieniu go do nowej siedziby Komenda Miejska Policji w Gliwicach zwróciła się o wygaszenie ustanowionego na jej rzecz prawa trwałego zarządu. Potem nieruchomość została użyczona przez powiat na rzecz Gmi-

ny Knurów, nie została jednak zagospodarowana. W kwietniu 2010 roku przejął ją ponownie powiat, który zadbał o zabezpieczenie budynku przed zniszczeniem. Równocześnie wdrożono procedurę związaną ze zbyciem nieruchomości. W czerwcu 2010 roku odbył się pierwszy przetarg, a w październiku 2010 roku drugi, w obu jednak nie zgłosił się żaden oferent. Ceny wywoławcze w tych przetargach wynosiły odpowiednio 1 550 000 i 1 100 000 zł. Podobnie było w kolejnym przetargu (z ceną wywoławczą 900 000 zł), ogłoszonym w lipcu br., na który nie wpłynęła żadna oferta.

Skuteczny okazał się dopiero przetarg rozstrzygnięty 27 października. Zgłosił się do niego jeden oferent – Fundacja „Unia Bracka” z siedzibą w Rudzie Śląskiej. Cena wywoławcza nieruchomości i tym razem wynosiła 900 tys. zł, a w drodze licytacji określona została na 909 tys. zł. Zgodnie z obowiązującymi przepisami 227 250 zł z tej kwoty zasili budżet Powiatu Gliwickiego, reszta trafi do Skarbu Państwa.

Na nieruchomość składają się dwie działki o łącznej powierzchni 0,4 ha, budynek biurowy o powierzchni użytkowej 705,71 m kw., garaż oraz dwie wiaty. Nabywca po wykonaniu adaptacji budynku planuje przeniesienie do niego przychodni lekarskiej.

(RG)

Dokończenie ze str.1

Trwają remonty dróg

Część z ostatnio realizowanych inwestycji na drogach powiatowych była wykonana w ramach procedury Inicjatywa Samorządowa. Polega ona na wspólnym finansowaniu przez powiat i gminy realizacji zadań na drogach powiatowych. Taką inwestycję przeprowadzono m.in. na drodze powiatowej Sośnicowice-Łany Wielkie, gdzie na jej części wykonano warstwę ścieralną jezdni w ramach zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 2991S wraz z budową chodnika i kanalizacji deszczowej”. Wartość tego zadania wyniosła 276 tys. zł, z czego połowę kosztów pokrył Powiat Gliwicki, a połowę – Gmina Sośnicowice. O wielu remontach wykonanych w ramach Inicjatywy Samorządowej pisaliśmy w październikowym wydaniu WPG. Ponadto warto wspomnieć, że w Pyskowicach przystąpiono do realizacji zadania „Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych Gliwicka-Wyzwolenia z drogą gminną ul. Wyszyńskiego” i realizowane są elementy przygotowawcze do robót zasadniczych.

Z myślą o przyszłym roku planowane są już kolejne remonty. W ramach Inicjatywy Samorządowej gminy zgłosiły chęć współfinansowania kosztów modernizowania dróg powiatowych na swym terenie.

– W ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych zaakceptowany został nasz projekt przebudowy drogi powiatowej Taciszów-Rzeczyce – mówi wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**. – Wspólny wkład powiatu i gminy Rudziniec wyniesie 3 mln zł, a budżet państwa zapewni dotację w wysokości 1 mln zł. Inwestycja ta planowana jest na 2012 rok i poza przebudową drogi obejmuje budowę chodników przy ul. Wiejskiej w Rzeczycach.

(SoG, RG)

Dobra aura dla kanalizacji

Roboty budowlane związane z budową kanalizacji sanitarnej w całej gminie Gierałtowie i budową oczyszczalni ścieków w Przyszowicach idą pełną parą. Przypominamy, iż projekt ten współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Trzeba przyznać, że budowlącom sprzyja aura – niezbyt mroźna zima 2010/2011, następnie piękna wiosna, suche lato i słoneczna jesień pozwoliły na znaczne zaawansowanie prac. Najwięcej zrobiono w sołectwie Gierałtowie. Umowa na ten kontrakt została podpisana jako pierwsza 29 lipca 2010 r. Do końca września wykonawcy udało się zrealizować kanały główne w ulicach: Gierałtowieckiej, Stachury, Piontka, Jójki, Południowej, Ligonia, Obrońców Granicy, Chudowskiej, Wodnej, Ofiar Obozów Hitlerowskich, Targowej. Trwają prace na ulicach: Karola Miaraki, Korfantego, Konopnickiej, Mickiewicza, Paderewskiego, Ogrodowej, Kolejowej, Zgrzebnioaka oraz Wyzwolenia.

W Paniówkach całkowicie zrealizowano kanały główne w ulicach: Działkowej, 27 Stycznia, Dworskiej, a w części na ulicach:

Swobody, Dębowej, Wodnej, Powstańców Śląskich, Gliwickiej. W czerwcu bieżącego roku zawarto umowę na realizację sołectwa Przyszowice, a w lipcu – dla sołectwa Chudów. Niedługo potem rozpoczęto prace w ulicach Dworskiej i Kwiatowej w Chudowie oraz w ulicach Brzeg i Gliwickiej w Przyszowicach.

Niebawem minie też rok od podpisania umowy z wykonawcą budowy oczyszczalni ścieków w Przyszowicach. Był to rok intensywnej pracy dla budowlącom. Efekty tej pracy są już widoczne – można na ich podstawie wyobrazić sobie jak finalnie będzie wyglądał ten obiekt. Termin rozruchu oczyszczalni ścieków wstępnie zaplanowano na czerwiec 2012 r. – na ten czas konieczne będzie podłączenie ok. 600 budyn-

Gmina Gierałtowie w wielu miejscach zamieniła się w wielkie pole budowy.

ków. Trzeba sobie zdawać sprawę ze skali takiego przedsięwzięcia jak budowa kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy równocześnie. Wykonawcy kontraktów mają obowiązek opracowania planów organizacji ruchu, a następnie oznakowania objazdów, tak by możliwe było jak najmniej uciążliwe poruszanie się po drogach w gminie Gierałtowie.

(RG)

INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Złote Gody w Rudzińcu

15 września Urząd Stanu Cywilnego w Rudzińcu zorganizował coroczne spotkanie z jubilatami obchodzącymi 50- i 60-lecie pożycia małżeńskiego.

Jubilaci uhonorowani zostali medalami „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” nadanymi przez Prezydenta RP, które wręczył im wójt **Krzysztof Obrzut**. Złote Gody świętowało 29 par z terenu gminy: Michaela i Józef Strzelczykowie, Hildegarda i Jan Wró-

blowie, Bronisława i Eugeniusz Bajorowie, Urszula i Leon Pielowie, Róża i Jan Holubkowie, Elżbieta i Jan Hatkowie, Łucja i Jerzy Kloskowie, Emilia i Joachim Szegowie, Emilia i Wiktor Jackowie, Helena i Helmut Kansowie, Maria i Gerhard Bullowie, Stefania i Jan Iwankowie, Edeltrauda i Henryk Brzozowie, Agnieszka i Michał Nowrotowie, Teresa i Józef Smyczkowie, Renata i Paweł Böhmowie, Renata i Paweł Warzechowie, Adelajda

i Stanisław Płoskonkowie, Henrietta i Henryk Baronowie, Agnieszka i Paweł Pielkowie, Hubert i Małgorzata Krawczykowie, Elżbieta i Fryderyk Rekusowie, Helena i Reinhard Blehsowie, Maria i Karol Bromowie, Weronika i Helmut Giemzowie, Irena i Andrzej Stożkowie, Gerda i Franciszek Thomallowie, Hildegarda i Alfred Pielkowie oraz Maria i Konrad Thomiczni. Diamentowe Gody obchodzili natomiast trzy pary małżeńskie: Paulina i Piotr Kaszowie, Jadwiga i Paweł Rudkowie oraz Krystyna i Józef Mrozkowie.

Uroczystość odbyła się w GOK-u w Poniszowicach. W spotkaniu uczestniczyli m.in. przewodniczący Rady Gminy **Bernard Kukowka** oraz kierownik USC **Urszula Frejno**. Imprezę uświetnił występ wykonawców muzyki biesiadnej.

(RG)

Przy odświętnym cieście była okazja do wspomnień i życzeń.

Poznali prawdziwą straż

6 października w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej Gliwice-Łąbędy zorganizowana została Konferencja Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”.

W konferencji wzięli udział laureaci Powiatowego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, który w kwietniu br. przeprowadzony został w Wielowsi w trzech grupach: podstawowej, gimnazjalnej oraz ponadgimnazjalnej. Organizator – Zarząd Powiatowy Związku OSP RP w Gliwicach – zaprosił na konferencję laureatów od I do V miejsca szczebla powiatowego Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. Był wśród nich m.in. **Dauid Golor** z Radoni, który zakwalifikował się do eliminacji szczebla wojewódzkiego i zdobył na nich V miejsce. Uczestnicy konferencji obejrzeli prezentację, przedstawioną przez komen-

danta JRG w Łąbędach, st. kpt. Józefa Glagłę, a następnie zwiedzili siedzibę jednostki, zapoznali się z pracą strażaków i wypróbowali sprzęt, jakim posługują się oni w akcjach ratowniczych.

Młodzieży towarzyszyli podczas konferencji prezes Zarządu Powiatowego Związku OSP RP w Gliwicach **Andrzej Frejno**, wiceprezes **Alfred Kubicki** oraz członek Zarządu **Mariusz Poloczek**.

(RG)

St. kpt. Józef Glagła pokazuje, co ma w swym wnętrzu wóz strażacki.

IMPREZY WARTO POLECENIA

 Od 11 do 13 listopada w Hali MOSiR-u w Knurowie-Szczygłowicach (ul. Górnicza 2) trwać będzie **IX Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Jerzego Krasnożona**. Szczegóły na stronie internetowej: www.bksconcordia.za.pl.

 18 listopada o godz. 16.00 w siedzibie GOK-u Rudziniec w Poniszowicach rozpocznie się **Gala Finałowa konkursu gwary śląskiej „Godomy po naszymu”**.

 19 listopada w GOK-u w Wielowsi odbędzie się **Koncert Galowy laureatów IV Wojewódzkiego Festiwalu Pieśni i Piosenki Patriotycznej**. Początek o godz. 10.00.

 20 listopada w godz. 14.00-19.00 na zamku w Toszku odbędą się **I Targi Ślubne**. Dodatkowe informacje na stronie internetowej: <http://zamektoszek.pl>.

 27 listopada w Pyskowicach odbędzie się **Kiermasz świąteczny** w dzielnicy południowej, z kolei w dniach 3-4 grudnia na pyskowskim Rynku zostanie zorganizowany **Festyn Świąteczny św. Mikołaja**. Więcej na stronie: www.mokis.pyskowice.org.

 7 grudnia w sali LKS-u w Gierałtowicach od godz. 15.00 trwać będzie **kiermasz świąteczny**, zaś od 16.30 zabawa mikołajkowa.

(Opr. SoG)

Bibliotekarski nowy rok

Powiatowa Biblioteka Publiczna zainaugurowała Rok Bibliotekarski 2011/2012. Uroczystość z tej okazji zorganizowana została 13 października w Starostwie Powiatowym w Gliwicach.

Atrakcją imprezy było spotkanie autorskie z **Joanną Furgalińską**, graficzką, ilustratorką i autorką książek. Twórczyni opowiedziała o swej pracy, przybliżając swe książki, wśród których najbardziej znana jest „Ślńska godka. Ilustrowany słownik dla Hanysów i Golori”.

Inauguracja była okazją do podsumowania wakacyjnych konkursów, zorganizowanych przez PBP w Gliwicach. Pierwszy z nich, „Bibliolato 2011”, skierowany był do bibliotek miejskich i gminnych. I miejsca zajęły w nim Oddział dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pyskowicach oraz Dział Bibliotek Centrum Kultury „Zamek w Toszku”, II – Gminna Biblioteka Publiczna w Rudzińcu, a III – Filia nr 2 w Knurowie oraz Filia nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pyskowicach.

Drugi z konkursów, „Wakacyjna skrzynia pełna skarbów”, miał charakter plastyczny i brały w nim udział dzieci i młodzież. W kategorii „skrzynia duże” I miejsce zajęła **Katarzyna Ciepla** z Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Sońnicowicach (opiekun: **Sabina Morcinek**), II – **Katarzyna Soja** i **Aleksandra Przybytni** z Gimnazjum w Toszku (opiekun: **Joanna Falborska**), a III – **Marta Fas** oraz **Katarzyna Siwiec** i **Karolina Gasperska** z MBP w Pyskowicach

(RG)

Foto: Romana Gozdek

Laureaci odebrali nagrody i dyplomy, wręczone przez Krystynę Wołoch i Sławomira Adamczyka z Zarządu Powiatu Gliwickiego.

(opiekun **Lidia Kozok**). W kategorii „skrzynie średnie” dyplom i nagrodę za I miejsce odebrała **Helena John** ze Szkoły Podstawowej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wielowsi (opiekun **Alicja Walloschek**), II miejsca zdobyły **Majka Kwiecińska** i **Magdalena Łada** z Miejskiej Szkoły Podstawowej nr 6 w Knurowie (opiekun **Katarzyna Soltysik-Andrysiak**), a III – **Agnieszka Sulik** z MBP w Pyskowicach (opiekun **Urszula Sulik**). Z kolei w kategorii „skrzynie małe” I miejsce zajęła **Barbara Magdziak** z ZSz-P w Wielowsi (opiekun **Anna Gliwa**), II – **Weronika Leśniak**, a III – **Patrycja Smolińska**, obie z MSzP nr 6 w Knurowie (opiekun **Katarzyna Soltysik-Andrysiak**).

27 października na laureatów konkursów czekała dodatkowa nagroda – pojechali na wycieczkę pn. „Co Łączy Karola Wojtyłę, Emila Zegadłowicza i Słupskich herbu Szreniawa?”. Jej trasa wiodła przez Oświęcim, gdzie poznali nowy obiekt Miejskiej Biblioteki Publicznej, następnie zwiedzili Muzeum Emila Zegadłowicza i Fundację „Czartak” w Gorzeniu Górnym, Dwór Słupskich w Stryszowie oraz Lanckoronę.

(RG)

Wspierają niepełnosprawnych

Powołano Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych na kadencję w latach 2011-2015.

Rada została powołana Zarządzeniem Starosty Gliwickiego z 5 października. W jej skład wchodzi: przewodniczący – **Marian Sadecki** (radny Rady Powiatu Gliwickiego), wiceprzewodnicząca – **Maria Nowak-Kowalska** (Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Gliwickiego „Moja Gmina Nasz Powiat” w Gliwicach), sekretarz – **Wanda Krawczyk**

(SoG)

(Stowarzyszenie Środowisk Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół JA-TY-MY w Pyskowicach) oraz **Karol Kops** (Polski Związek Niewidomych, Koło w Gliwicach) i **Mariola Krzyszkowska** (Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Knurowie).

Powiatowa Rada jest organem opiniodawczo-doradczym w sprawach dotyczących niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Przepraszamy za Nowiny

W kalendarzu Ziemi Gliwickiej na 2011 rok, wydanym przez „Nowiny Gliwickie”, błędnie podany jest układ dni w listopadzie. Redakcja przysłała na ręce starosty gliwickiego przeprosiny z tego powodu. W imieniu wydawcy kalendarza przepraszamy osoby, które zostały nim obdarowane. Informujemy, że błąd nie powstał z winy Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

(red.)

Słoneczna Polana Nadziei

W Parku Chopina w Gliwicach powstała Słoneczna Polana Nadziei. Akcja, propagująca profilaktykę przeciwnowotworową, zorganizowana została przez gliwicki oddział „Dziennika Zachodniego”.

Żonkile sadzili przedstawiciele gliwickich mediów, samorządu miasta i powiatu, duchowieństwa, środowiska medycznego oraz młodzież. Uczestnicy akcji posadzili prawie 400 cebulek tych kwiatów. Byli wśród nich m.in. starosta gliwicki **Michał Nieszporek**, wiceprezydent Gliwic **Piotr Wiczorek**, sekretarz Powiatu Gliwickiego **Magdalena Budny**, kierownik Placówki Terenowej KRUS w Gliwicach **Krystyna Kręgiel**, redaktorzy **Adriana Urgacz**, **Paweł Jurek** i **Andrzej Azyan** oraz młodzież z III Liceum Ogólnokształcącego w Gliwicach. Do sadzenia zachęcała wszystkich **Marlena Polok-Kin**, zastępca dyrektora Oddziału Śląsk „Dziennika Zachodniego”.

Na Słonecznej Polanie Nadziei wiosną wyrosną kilkakaset żonkili, będących symbolem znanej w całej Europie akcji. – Mamy nadzieję, że co roku jesienią będziemy wracać w to miejsce i uzupełniać słoneczną polanę – mówi **Marlena Polok-Kin**. – Chcemy także powrócić

Wśród uczestników akcji nie brakło przedstawicieli Powiatu Gliwickiego.

Do sadzenia żonkili zachęcała red. **Marlena Polok-Kin**.

w to miejsce wiosną, gdy żonkile zakwitną, z akcją profilaktyczną dla wszystkich mieszkańców Gliwic i powiatu gliwickiego. (RG)

Szlachetna Paczka z Jerzym Dudkiem

Jerzy Dudek w otoczeniu knurowskich wolontariuszy.

Wolontariusze z Knurowa nie ustają w przygotowaniach do Szlachetnej Paczki – ogólnopolskiej akcji, dzięki której przed Bożym Narodzeniem wiele ubogich rodzin obdarowanych zostanie tym, czego najbardziej potrzebują. Ich akcję wspiera znany piłkarz **Jerzy Dudek**.

Tegoroczna Szlachetna Paczka w Rejonie Knurów oficjalnie rozpoczęła się 1 sierpnia. Wolontariusze zgłaszali się m.in. poprzez stronę internetową. Potem wzięli udział w szkoleniu, by móc w kolejnych mie-

siącach pomagać ubogim z Knurowa wygrać z biedą.

– W międzyczasie dla tworzącej się grupy wolontariuszy zorganizowane zostały ciekawe wydarzenia – informuje dusza tego przedsięwzięcia, prezes Stowarzyszenia Cztery Pory Roku w Knurowie, **Aneta Nowak**. – Najpierw, 30 września na Stadionie Miejskim w Knurowie można było poznać Szlachetną Paczkę „od kuchni”, został także nakręcony materiał na paczkowo-knurowski teledysk. Później, 15 października **Jerzy Dudek** spotkał się

z wolontariuszami, aby móc nawzajem wymienić się doświadczeniami. **Jerzy Dudek** jest od ubiegłego roku twarzą akcji Szlachetna Paczka. Nawiązana została również współpraca z Klubem Sportowym Concordia Knurów i z mediami lokalnymi oraz wydano publikację pt. Szlachetna Paczka w latach 2008-2010 w Rejonie Knurów, która jest dostępna w wersji elektronicznej.

27 października dwudziestu wolontariuszy z Knurowa pojechali do Krakowa na Stadion Cracovii, aby spotkać się z **Jerzym Dudkiem** i nakręcić ogólnopolski spot promujący tę akcję. Wydarzenie to zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie WIOSNA z Krakowa, które zaprosiło paczkowych wolontariuszy z całej Polski. Zdjęcia z tej imprezy można zobaczyć na stronie internetowej <http://szlachetnapaczka.knurów.pl> w Galerii. Telewizja Pasy. tv przygotowała z niego relację audiowizualną. Nagrywany spot będzie gotowy w drugiej połowie listopada.

Nad akcją Szlachetna Paczka w Knurowie patronat honorowy objęli: prezydent miasta Knurów – **Adam Rams**, starosta gliwicki – **Michał Nieszporek** oraz poseł na Sejm RP – **Jan Kaźmierczak**.

(SoG, RG)

Mammobus znów przyjedzie

Po raz kolejny Centrum Onkologii z Gliwic zachęca mieszkanki powiatu gliwickiego do skorzystania z bezpłatnych badań mammograficznych w mammobusie. Tym razem propozycja skierowana jest do pań z terenu **Knurów** oraz **gminy Gieraltowice**.

Mammobus w Knurówie będzie czekał na panie w dniach 25 i 28-30 listopada. Stanie przy **Intermarche**, gdzie badania wykonywane będą w godzinach od 10.00 do 17.00 (25 listopada) oraz od 9.00 do 16.00 (28-30 listopada). Po Knurówie kolejnym przystankiem mammobusu będą **Gieraltowice**. Tam badania wykonywane

będą przy Restauracji „Smaragdowa” (ul. ks. Roboty 69) w dniach 1-2 i 5 grudnia, w godzinach od 9.00 do 16.00.

Na mammografię nie trzeba się wcześniej zapisywać. Bezpłatne badania mammograficzne przysługują co dwa pełne lata kobietom w wieku od 50 do 69 lat (rocznik 1942-1961). U kobiet z wysokim ryzykiem występowania raka piersi (rak sutka u matki, siostry lub córki; obecność mutacji genu BRCA1 lub BRCA2) bezpłatne badanie może być powtarzane każdego roku. Bliższe informacje pod numerem telefonu (32) 278-98-96.

(RG)

Bezpieczny szpital

Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach otrzymał wyróżnienie nadane przez Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia.

Wyróżnienie to wiąże się z wysoką pozycją, jaką szpital zajął w Ogólnopolskim Rankingu Szpitali – BEZPIECZNY SZPITAL 2011, organizowanym przez Redakcję Dziennika „Rzeczpospolita”. W rankingu tym

szpital został finalistą w kategorii szpitali niezabiegowych, zajmując VI miejsce.

Warto przypomnieć, że szpital w Pilchowicach jest członkiem Krajowej Sieci Szpitali Promujących Zdrowie, a także posiada certyfikaty Jakości ISO zaświadczone o wysokim standardzie świadczonych usług.

(RG)

Promyczek dla najmłodszych

W Knurówie działa **Fundacja „Promyczek”**. Jej celem jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Fundacja działa od lutego, jej prezesem i współzałożycielką jest **Agnieszka Walczyk**. – Zależy nam, żeby trafiały do nas dzieci jak najmłodsze, ponieważ jak najwcześniej postawiona diagnoza i wczesna terapia przynoszą najlepszy efekt terapeutyczny. Obecnie jesteśmy na etapie pozyskiwania funduszy. Jednym z pomysłów Fundacji jest zorganizowanie zajęć edukacyjnych dla dzieci z Knurów i okolic, będą to m.in. zajęcia ruchowe, plastyczne oraz językowe – informuje.

Już teraz dzieci z Knurów i okolic mogą uczęszczać na warsztaty plastyczne „Akademia Młodego Artysty”, które odbywają się w każdą środę o godzinie 16.30 w Klubie „Lokator” LWSM Knurów. Dla dzieci

z orzeczeniem o niepełnosprawności zajęcia są bezpłatne. Fundacja kładzie nacisk na integrację swoich podopiecznych ze środowiskiem, pomaga osobom niepełnosprawnym, ich rodzinom oraz instytucjom w pozyskiwaniu funduszy oraz w dostosowywaniu pomieszczeń i budynków do ich potrzeb. Organizuje również pomoc w zakresie rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej, a także oferuje poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, prawne i medyczne oraz warsztaty dla rodziców i szkolenia dla kadry nauczycielskiej.

– Naszym celem jest także wspieranie młodych ludzi, którzy posiadają jakieś talenty, a mają otwarte serce na pomoc dzieciom niepełnosprawnym. Zapraszamy do współpracy wolontariuszy – dodaje **Agnieszka Walczyk**.

„Fundacja Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Promyczek” mieści się w Knurówie przy ul. Kapelanów Wojskowych 2, można się z nią

kontaktować także za pomocą adresu e-mail: fundacja-promyczek@op.pl. Fundacja posiada również stronę internetową: www.fundacja-promyczek.pl.

(SoG)

Podczas festynu na tegorocznych Dniach Knurów.

Za wkład w kulturę polską

Krystyna Wołoch – dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gliwicach, została uhonorowana odznaką „Zasłużony dla kultury polskiej”.

Wyróżnienie to zostało przyznane Krystynie Wołoch przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego na wniosek katowickiego Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Pani Krystyna całe życie zawodowe związana jest z szeroko rozumianym upowszechnianiem kultury, tak na płaszczyźnie zawodowej, jak i społecznej. Pracowała na różnych

szczeblach w bibliotekarstwie publicznym, przez długie lata pełniła funkcję Przewodniczącej Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach. Od 2005 roku jest dyrektorem Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gliwicach.

– W obecnej chwili skupiamy się m.in. na integracji środowiska bibliotekarskiego – poprzez organizację różnego rodzaju imprez i przedsięwzięć, a także na współpracy z powiatowymi bibliotekami szkolnymi – mówi Krystyna Wołoch.

(SoG)

Krystyna Wołoch nade wszystko ukochała świat książek.

Nagrodzona Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Anetta Krzemińska cieszy się z otrzymanego Medalu KEN.

Anetta Krzemińska, naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Gliwicach nagrodzona została Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Uroczystość, podczas której uhonorowano wyróżniających się nauczycieli i pracowników placówek oświatowych w województwie śląskim, odbyła się 17 października w Bibliotece Śląskiej w Katowicach. Wysokie odznaczenia wręcza-

li nagrodzonym wiceminister edukacji narodowej Krystyna Szumilas i wojewoda śląski Zygmunt Łukaszczyk oraz śląski kurator oświaty Stanisław Faber.

Medal Komisji Edukacji Narodowej przyznawany jest przez ministra edukacji. Anetta Krzemińska od listopada 2001 r. kieruje Wydziałem Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Gliwicach.

(RG)

Górnictwo uznanie

Grażyna Dąbrowska, dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, nagrodzona została Medalem 60-lecia Wydziału Górnictwa i Geodezji Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Medal przyznany został decyzją dziekana Wydziału Górnictwa i Geodezji, prof. Mariana Dolipskiego. Grażyna Dąbrowska odebrała go na uroczystości, podczas której nagrodzeni zostali m.in. dyrektorzy szkół i nauczyciele kształcący przyszłych górników z całego kraju. Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie przygotowuje młodzież do zawodów górniczych już od wielu lat. Obecnie uczą się w tym Zespole przyszli technicy górnictwa podziemnego oraz gór-

Pierwsza od prawej Grażyna Dąbrowska.

nicy eksploatacji podziemnej, a wszyscy oni mają gwarancję pracy.

(RG)

Zasłużony dla turystyki

Z okazji światowego Dnia Turystyki Dyplom Marszałka Województwa Śląskiego Adama Matusiewicza za zasługi w rozwoju turystyki w województwie śląskim w 2011 roku otrzymał Bogusław Szyguła, kustosz Izby Tradycji Górnictwa w Knurowie.

Uroczystość odbyła się 26 października w Sali Sejmu Śląskiego, a dyplomy wręczali wicemarszałek województwa śląskiego Aleksandra Banaszak i dyrektor wydziału promocji, Adam Hajduga.

– Od 14 lat jestem kustoszem Izby Tradycji Górnictwa wpisanej w atrakcje turystyczne powiatu gliwickiego. Izbę odwiedzają goście z kraju oraz liczne wycieczki z zagranicy. Poznali ją już goście ze wszystkich kontynen-

tów z wyjątkiem Antarktydy, ale mnie najbardziej cieszy, jak odwiedza ją młodzież szkolna, zapoznając się z historią i dziedzictwem naszej ziemi – mówi pan Bogusław.

Kustosz od wielu lat propaguje lokalną historię i turystykę. Zadał o utworzenie Izby Tradycji Górnictwa KWK Knurów SITG, którą wymyślił od podstaw, zebrał do niej eksponaty i wciąż ją udoskonala. Otwarta została 28 czerwca 1997 r., mieści się w dawnym klubie NOT, a dzisiejszym budynku Dyrekcji KWK „Knurów – Szczygłowice”. Izba Tradycji Górnictwa stanowi jedną z większych atrakcji turystycznych Powiatu Gliwickiego. Trafiają do niej goście z kraju i z zagranicy. Słuchając górniczej gawędy i legendy o Skarbniku

oraz śląskich opowieści kustosa, wychodzą zachwyceni. Ekspozycja przygotowana w Izbie ukazuje ciąg technologiczny kopalni. Goście witani są w gabinecie dyrektora, przechodzą przez markownię i łaźnię do szybu. Dodatkową atrakcją jest autentyczny chodnik górniczy w obudowie drewnianej i stalowej. W izbie można zapoznać się ze starymi dokumentami i sprzętem górniczym. Jedną z sal nosi nazwę „Knurów miasto na węglu wyrosło” i ukazuje zwiedzającym rozwój miasta. Izbę można zwiedzać w środy w godz. 10.00-14.00 lub indywidualnie po uprzednim kontakcie z opiekunem placówki. Pan Bogusław ma rozległą wiedzę o regionie, jest osobą pełną energii, niezwykle otwartą i lubiącą kontakt

z ludźmi. Swoją opowieść zawsze dostosowuje do zwiedzających, doszukując się historycznych i turystycznych związków z regionami,

z których pochodzą goście. Jest żywą wizytówką turystyczną Knurowa, powiatu gliwickiego i województwa śląskiego.

(MFR)

Laureat wyróżnienia w towarzystwie wicemarszałek Aleksandry Banaszak.

Dzień Budowlanych z odznaczeniami

Uroczysty przebieg miało spotkanie z okazji Dnia Budowlanych, zorganizowane 14 października przez Związek Pracodawców Budownictwa w Gliwicach. Wręczone zostały na nim odznaczenia państwowe, resortowe i branżowe.

Spotkanie odbyło się pod honorowym patronatem marszałka śląskiego Adama Matusiewicza. Zgromadziło liczne grono budowlanych, przedstawicieli samorządów, służb mundurowych oraz instytucji związanych z budownictwem. Ogółem wręczonych zostało na nim 85 odznaczeń, które odebrały osoby szczególnie zasłużone dla budownictwa na naszym terenie.

Od lewej: Tadeusz Mamok, Hanna Drosd, Lilianna Rak i Michał Nieszporek.

Wśród odznaczonych znaleźli się przedstawiciele Powiatu Gliwickiego. Złote Odznaki im. Króla Kazimierza Wielkiego, przyznane przez Konfederację Budownictwa i Nieruchomości, odebrali starosta gliwicki Michał Nieszporek, przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego Tadeusz Mamok, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego Hanna Drosd oraz naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa w Starostwie Powiatowym w Gliwicach Lilianna Rak.

Doceniona została także firma Albud z Knurowa, której pracownicy otrzymali szereg odznaczeń. Srebrny Medal za Długoletnią Służbę, przyznany przez prezydenta RP odebrała z rąk wicewojewody Piotra Spiry oraz radnej Śląskiego Sejmiku Samorządowego

Ludgardy Buzek główna księgowa tej firmy, Joanna Wojtek. Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Budownictwa”, nadaną przez ministra infrastruktury, Piotr Spyrę i Ludgardę Buzek wręczyli pięciu pracownikom Albudu. Otrzymali je Jerzy Adamkiewicz, Marek Butrykowski, Jan Dziergawko, Krystian Grabowy i Łukasz Seweryn. Natomiast Srebrne Odznaki im. Króla Kazimierza Wielkiego odebrali Stanisław Kraska, Dariusz Henel, Zbigniew Kołodziej i Kazimierz Rzepiela.

Podczas uroczystości Antoni Faliński, prezes Związku Pracodawców Budownictwa w Gliwicach, otrzymał z rąk Tadeusza Mamoka, nadleśniczego Nadleśnictwa Rudziniec, Srebrny Medal Zasłużony dla Łowiectwa Śląskiego.

(RG)

Konie, lisia kita, piękne plenery...

32 jeźdźców wzięło udział w biegu po lisią kitę podczas IX Święta Konia w Smolnicy. Najlepsza okazała się Justyna Waclawek z Wodzisławia Śląskiego, której w pięknym stylu udało się zdobyć to trofeum dzieląc mocno przez umykającą jeźdźcom Basię Jarosz.

Impreza skupiła ponad 200 miłośników koni z południa Polski, do których dołączyli także zwolennicy jazdy samochodami terenowymi oraz bryczkami i wozami konnymi. Rano spotkali się w leśniczówce w Smolnicy, skąd wyruszyli na wiodącą przez las trasę. Liczyła 12 km i nie zabrakło trudnych przeszkód do pokonania, a dodatkową „atrakcją” był deszcz, który zmoczył

Justyna Waclawek zaraz po zdobyciu lisiej kity. Jeździ na koniu od 11 lat, a w Smolnicy wystąpiła w mundurze wojskowym z okresu międzywojennego.

IX Święto Konia zorganizował leśniczy Piotr Kulczyzna przy wsparciu Landkliniki skupiającej ślą-

skich miłośników terenowej jazdy land roverem oraz sponsorów. Medycznie imprezę zabezpieczał Rybnicki Sztab Ratownictwa.

Tekst i foto:
ROMANA GOZDEK

Chwila odpoczynku po szalonym pędzie. Na przebieganym hubertusie stawili się też panowie w kowbojskich kapeluszach.

uczestników wyprawy. Na szczęście nie padało podczas samego biegu za lisią kitą oraz skoków przez przeszkody, które odbyły się na koniec rajdu po Leśnictwie Leboszowice. Potem zaś była wielka uczta, na której uczestnicy imprezy posilali się gorącym posiłkiem przygotowanym w wojskowym kotle przy leśniczówce.

Impreza była okazją do chrztu młodej miłośniczki jeździectwa. Najpierw zjadła słodkie ciastko, potem musiała wypić sok z cytryny i poddać się innym próbom. Z prawej Piotr Kulczyzna, organizator konnego hubertusa w Smolnicy.

W dniu świętego Huberta

Uroczyste obchodzili dzień świętego Huberta leśnicy z Nadleśnictwa Rudziniec oraz myśliwi z Koła Łowieckiego „Daniel” w Gliwicach.

Święty Hubert jest patronem leśników i myśliwych. Żył na przełomie VII i VIII w., był potomkiem królewskiego rodu Merowingów. Jego pasją było polowanie i – jak mówi legenda – prowadził hulaszczę życie. Nawrócił się, gdy polując w Wielki Piątek napotkał białego jelenia z krzyżem

odbyło się spotkanie w restauracji „U Ruty” w Niedzdrowicach. Licznie przybyłych gości, wśród których byli przedstawiciele władz samorządowych z terenu powiatów gliwickiego i strzeleckiego, policji, wojska, straży pożarnej, organizacji gospodarczych i firm współpracujących z leśnikami, przywitał nadleśniczy Nadleśnictwa Rudziniec Tadeusz Mamok. Podczas spotkania cztery osoby odebrały Medale „Zasłużony dla Łowiectwa Ślą-

Tadeusz Mamok podziękował biskupowi Gerardowi Kuszowi za to, iż kolejny raz towarzyszył leśnikom i myśliwym podczas ich święta.

promieniejącym w wieńcu. Usłyszał wówczas głos Stwórcy, nakazujący mu oddać się służbie bożej. Hubert od tej pory studiował wiedzę kanoniczną i prowadził działalność misyjną, a następnie został biskupem. Jako biskup nieustannie przemierzał pogańskie wioski i miasta, słysząc ze zjednywania ludzi dla wiary w Chrystusa.

Leśnicy i myśliwi z naszego terenu właśnie 3 listopada, w dniu św. Huberta spotkali się na mszy św. w kościele parafialnym pw. Michała Anioła w Rudzińcu, która odprawiona została pod przewodnictwem ks. bp. Gerarda Kusza. Ks. biskup w kazaniu przypomniał postać św. Huberta, odniósł się też do współczesnych wyzwań, jakie stawia przed nami konieczność dbałości o środowisko naturalne. Następnie

Medale wręczył Waldemar Wiśniewski, członek Naczelnej Rady Łowieckiej w Warszawie i zarazem prezes Okręgowej Rady Łowieckiej w Opolu.

skiego”: Złote otrzymali leśnicy Adam Głowacki i Wiktor Sutor, natomiast Srebrne Janusz Przybylski – komendant miejski Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach oraz Wiktor Pawlik – prezes Regionalnej Izby Handlowo-Przemysłowej w Gliwicach. Medale przyznane zostały przez Okręgową Radę Łowiecką. (RG)

Gotowanie na europejskim poziomie

Tradycja i awangarda

Oryginalne, awangardowe a zarazem tradycyjne. Tak można określić dania, w których Sabina Sznura z Poniszowic łączy smaki kuchni śląskiej i europejskiej.

Sabina jest uczennicą ostatniej klasy technikum hotelarskiego w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Gliwicach. Jak przyznaje, lubi wymyślać nowe potrawy i łączyć smaki. Dlatego też wzięła udział w konkursie „Prezydencja od kuchni”, którego celem było umiejętne połączenie tradycyjnej śląskiej kuchni z europejską awangardą.

Na konkurs młoda mieszkanka powiatu gliwickiego przygotowała

cały zestaw potraw od A do Z: przystawkę, danie główne i deser. Na przystawkę zaproponowała zapiekankę z makaronem i farszem rodem z pierogów ruskich. Danie główne składało się z zupy i drugiego dania. Tu pani Sabina przygotowała tradycyjną wodzionkę, ale połączoną z dodatkiem schabu i sera pleśniowego. Następnie roladkę z kurczaka w cieście z farszem z ananasa i brzoskwiń, kluski śląskie w złotej panierce i sałatkę z selera, kokosu, migdałów i owoców. Na deser zaproponowała tradycyjną szpajkę. Taki zestaw okazał się kulinarnym strzałem w dziesiątkę.

– Wygrana była dla mnie ogromnym zaskoczeniem. Nie liczyłam, że zdołam zgarnąć główną nagrodę, tym bardziej, że już raz udało mi się taką wygrać. To było trzy lata temu w konkursie pt. „Powiat Gliwicki widziany oczami młodego Europejczyka”. Jestem bardzo szczęśliwa, że moja praca została doceniona i tak wysoko oceniona – mówi Sabina.

W nagrodę zwyciężczyni tych nietypowych kulinarnych zmagani wzięła udział w wyjeździe studyjnym do Brukseli, ufundowanym przez poseł do

Parlamentu Europejskiego Małgorzatę Handzlik, która wspólnie z posłem na Sejm RP Tomaszem Głogowskim zorganizowała konkurs „Prezydencja od kuchni”.

W naszej rubryce kulinarnej na str. 16 tego wydania „Wiadomości Powiatu Gliwickiego” zamieszczamy przepis na konkursową sałatkę Sabiny. (SoG)

Sabina Sznura (pierwsza z prawej) na uroczystym podsumowaniu konkursu „Prezydencja od kuchni”.

Mam sto pomysłów na następne bajki, a czas pokaże, co będzie dalej...

Pisarka dziecięcej wyobraźni

Niedawno na rynku księgarskim ukazały się dwie bardzo ciekawe i pięknie wydane książeczki dla dzieci pt. „Renifer świętego Mikołaja” i „Przygody niedźwiadka i nie tylko” autorstwa Marioli Peisert z Pyskowic. Okazało się, że mieszkanka naszego powiatu zyskuje coraz większą popularność wśród najmłodszych czytelników.

I jest to nie lada sukces, bo przebić się na rynku księgarskim wcale nie jest łatwo. Pani Mariola z wykształcenia jest fryzjerką, przez lata pracowała w gliwickim banku, a pisać lubiła od zawsze...

– Już w szkole podstawowej zauważyłam, że pisanie wypracowania sprawia mi przyjemność. (W tym miejscu chciałabym złożyć ukłony dla mojej nauczycielki języka polskiego ze Szkoły Podstawowej nr 28 w Gliwicach, gdzie wówczas uczęszczałam). W szkole średniej wykonując prace pisemne zwykle zbaczałam nieco z tematu, aby móc pisać jak najwięcej. W dorosłym życiu moja praca w jednym z gliwickich banków wymagała raczej liczenia niż pisania, więc litery

zamieniłam na liczby. Dopiero po jakimś czasie chęć pisania powróciła i okazała się tak wielka, że moja twórczość amatorska rozkwitła, co rusz czytałam moje koleżanki jakimiś tekstami. Kiedy po kilku latach spotkałyśmy się ponownie, koleżanki wcale nie były zaskoczone, że coś wydałam – opowiada Mariola Peisert.

Okładka najnowszej książki, wydanej przez utalentowaną pyskowiczanekę.

Dla dzieci zaczęła pisać wtedy, kiedy miała już własne. Wymyślanie bajek na poczekaniu nie jest jej najlepszą stro-

ną (to domena mamy pisarki!), więc powtarzała dzieciom jedną bajeczkę w kółko, aż w końcu ją zapisywała. Autorka z Pyskowic do pisania potrzebuje długopisu, czystej kartki oraz filiżanki czarnej kawy. Po kilku wersjach, gdy tekst jest gotowy, przepisuje go w komputerze. Ma sto pomysłów na następne bajki, a czas pokaże co będzie dalej...

– Obecnie mieszkam w Pyskowicach, gdzie moje dzieci uczęszczają do przedszkola i do szkoły. Kiedy jeszcze chodziły razem do Przedszkola nr 5, zaniosłam tam wydruki moich bajek. Paniom się spodobały, a to dodało mi skrzydeł. Dziś, w dobie Internetu, dostarczanie tekstów do wydawnictw jest bajecznie proste, trzeba tylko cierpliwości. Moja pierwsza rozmowa z panią redaktorką z jednego z wydawnictw dotyczyła zupełnie innego tekstu, wreszcie zapytała, czy mam coś o zimie. Akurat miałam... – dodaje autorka bajeczek.

I tak baśń pt. „Renifer świętego Mikołaja” powstała na zamówienie. Kiedy książka ukazała się drukiem, przeszła najśmielsze oczekiwania, a wszystko za sprawą ilustracji wykonanych przez panią **Jolantę Adamus-**

-Ludwiko-

skowską.

Były prze-

p i ę k n e .

Doskonale

zilustrowa-

ła to, co

z a w a r t e

było w sło-

wach. Nie-

d a w n o

d r u k i e m

w y s z ł a

d r u g a k s i ą -

ż e c z k a p t .

„Przygody

niedźwiadka

i nie tylko”,

mówiąca

o przyjaźni,

głównie między

zwierzakami.

Jest to zbiór

jedenastu baj-

ek. Tym razem

ilustracje wyko-

nały dzieci

pani Marioli –

sześcioletnia

Kasia i dziewię-

cioletni Tomek.

Dzieci są też

pierwszymi,

nierzadko ostrymi

krytykami pro-

zyzy swojej

mamy. Pomysł

bajeczki o ży-

rafie ze zbioru

Mariola Peisert pisze dla najmłodszych, a jej bajki uzupełniają piękne ilustracje.

„Przygody niedźwiadka i nie tylko”, mówiąca o przyjaźni, głównie między zwierzątkami. Jest to zbiór jedenastu bajek. Tym razem ilustracje wykonały dzieci pani Marioli – sześcioletnia Kasia i dziewięcioletni Tomek. Dzieci są też pierwszymi, nierzadko ostrymi krytykami prozy swojej mamy. Pomysł bajeczki o żyrafie ze zbioru o przygodach niedźwiadka również podsunął mamie syn!

Mariola Peisert dwa razy brała udział w konkursie literackim na sztukę teatral-

ną, w którym otrzymała wyróżnienie. Pisywała też do rozmaitych gazet, odpowiadając na ogłoszone konkursy literackie.

Trzymamy kciuki za prozatorskie sukcesy pani Marioli i informujemy, że bajki jej autorstwa można kupić w dobrych księgarniach naszego regionu, m.in. w pyskowickiej Księgarni DRAMA oraz w gliwickiej księgarni MERCURIUS, a także w księgarniach internetowych.

MAGDALENA FISZER-RĘBISZ

Chóry w Toszku

Na zakończenie chóry wspólnie wyśpiewały *Gaude Mater Polonia*.

Brawami i owacjami nagrodzeni zostali uczestnicy Powiatowego Festiwalu Chórów, zorganizowanego 6 listopada na Zamku w Toszku. Była to już dziesiąta edycja tej imprezy. W tym roku wzięło w niej udział 7 chórów z terenu powiatu gliwickiego.

Imprezę uświetniły występami następujące zespoły: Chór Kameralny „Canto” z Wielowsi (dyrygent **Iwona Ewertowska-Mener**), Chór Parafialny z Parafii Św. Michała Archanioła z Żernicy (dyrygent **Gabriela Malcherczyk**), Młodzieżowy Chór Żeński z Rzeczyca (dyrygent **Michał Głąb**), Chór Kameralny „Slavica Musa” z Knurowa (dyrygent **Anna Płocica**), Chór „Słowik” z Przysowic (dyrygent **Henryk Mandrysz**), Męski Zespół Wokalny „Calvi Cantores” z Knurowa (dyrygent **Tomasz Paweł**

Sadownik) oraz Chór „Tryl” z Toszka (dyrygent **Maria Garbał**).

Miłośnicy muzyki, mieszkańcy gminy i powiatu, wśród nich także radni powiatowi, wysłuchali pięknego i różnorodnego repertuaru.

Każdy z chórów otrzymał pamiątkową statuetkę w kształcie nutki oraz kwiaty. Wręczyli je **Sławomir Adamczyk**, członek Zarządu Powiatu Gliwickiego i **Grzegorz Kupczyk**, burmistrz Toszka. Podziękowania złożono także na ręce inicjatora festiwalu, **Marcina Kwaśnioka** i dyrektora Centrum Kultury „Zamek w Toszku”, **Artura Czoka**.

Imprezę przygotowało Starostwo Powiatowe w Gliwicach we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy Toszek oraz Centrum Kultury „Zamek w Toszku”.

(SoG)

ARTYSTYCZNY ORTSZEIT 2011

3 listopada w pyskowickiej galerii **PODcień** w Miejskim Ratuszu odbyło się otwarcie 10 edycji **Wystawy Sztuki Regionu Północnego Szwarzwaldu Ortszeit 2011**, która przyjechała do powiatu gliwickiego z niemieckiego regionu Szwarzwald, wcześniej odwiedzając Częstochowę, Mysłowice i Tomaszów Lubelski.

Wystawa to w sumie ok. 30 eksponatów, głównie malarstwo, fotografie, grafiki i rzeźba oraz instalacje plastyczne, czyli artystyczne wizje młodych niemieckich twórców. Jest organizowana co dwa lata. Powiat gliwicki jest powiatem partnerskim niemieckiego powiatu Calw, z którego również pochodzą artyści wystawiający swoje prace w ramach tej międzynarodowej ekspozycji. Wystawa jest jednym z elementów naszej współpracy w dziedzinie kultury i sztuki.

Uroczystego otwarcia ekspozycji dokonał **Michał Nieszporek**, starosta gliwicki w towarzystwie **Henryka Sibiela**, dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Pyskowicach oraz przedstawicieli władz tego miasta i radnych powiatowych.

Jak poinformował **Wenzel Phillip**, współorganizator wystawy z niemieckiego Pforzheim, akces do udziału w wystawie zgłosiło 91 artystów z regionu Szwarzwaldu, a jurorzy wybrali prace 13 artystów. Wśród nich znalazło się wielu

młodych artystów, dla których wystawa jest szansą dotarcia do szerszej publiczności. Celem ekspozycji współorganizowanej przez samorządy Pforzheim, Calw i Freudenstadt jest pokazanie różnorodności, a w szczególności wysokiego poziomu świata artystycznego Szwarzwaldu.

– Dziękuję władzom miasta Pyskowice, dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Pyskowicach oraz Bożenie Jarząbek z Galerii **PODcień** za wzorową współpracę przy organizacji wystawy. To już druga nasza wspólna ekspozycja, po tzw. mamutowej, zatytułowanej „Nieznane odkrycia – prehistoryczne bestie z Doliny Kłodnicy” – podkreśla starosta **Michał Nieszporek**.

Fragment prezentowanej ekspozycji.

Goście, którzy przyszedli na otwarcie wystawy wnikliwie oglądali dzieła młodych niemieckich twórców. – Obrazy są bardzo ciekawe. Mnie zainteresowały kompozycje z ubrań – męska koszula głęboko wszyta w damski sweter. Myślę, że jest to symbol wielkiej miłości mężczyzny do kobiety widziany oczami młodego artysty – zastanawiał się **Aleksander Cichorz** z Pyskowic.

Wystawiane prace można kupować, a ceny w euro nie należą do niskich. Wystawę nieodpłatnie oglądać można w Pyskowicach do 22 listopada. Po tym terminie zapraszamy do knurowskiej „Sztukaterii”, gdzie ekspozycja będzie dostępna do 11 grudnia.

(MFR)

ZANIM WYBUCHŁ PRZEMYSŁ

Nasza Czytelniczka, historyk **Maria Grzelewska**, tym razem pisze o wiejskiej osadzie, jaką był Knurów w XVII w. Zanim na ziemiach tych wybuchł przemysł, panowały tu feudalne, wiejskie porządki. Zapraszamy do odkrywania osady wiejskiej Knurów sprzed czterech wieków.

Wiek XVII był na ziemiach polskich stuleciem wojen: wojny inflanckiej, interwencji moskiewskiej, wojny z Turcją, „potopu” szwedzkiego, wojny pruskiej, odsieczy wiedeńskiej. Nie wszystkie te wojny miały bezpośredni wpływ na pogarszającą się sytuację na ziemi śląskiej, ale pośrednio wpływały na położenie chłopów. Rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, datujący się na dużą skalę od XV w., osiągnął już w pierwszej połowie XVII w. poziom pod wieloma względami szczytowy.

Osada knurowska, jak i cała ziemia śląska, odnotowywały w tym czasie znaczny wzrost chałupników i komorników. Wynikało to z postępującej pauperyzacji, czyli ubożenia ludności oraz wzrostu odsetka małych, niewy-

sie pracy otrzymywali ciepłe posiłki na obiad i wieczerzę. Dwór przychodził również z pomocą w czasie nieurodzaju i głodu.

Zboże i przychówek inwentarza to główne źródło gotówki u chłopów, zwłaszcza kmieci knurowskich. Służyła ona do opłaty czynszu i innych danin, także i kar pieniężnych, narzucających przez właścicieli Knurowa. Dość częsta była działalność egzekucyjna prowadzona w celu wyegzekwowania zaległych podatków przeciwko samemu dominium (dominium w prawie feudalnym to własność podzielona, obejmująca własność zwierzchnią pana, tzw. dominium directum i podległą chłopu, tzw. dominium utile) i podobnie egzekucja z tytułu własnego zadłużenia u dominium.

W połowie XVII w. ukazuje się bardzo wyraziście potęgowanie się cech gospodarki naturalnej kosztem towarowo-pięniężnej. Jeśli późniejsze rozwarstwienie kapitalistyczne wsi knurowskiej oznaczało proces rozkładu feudalizmu, to wprost przeciwnie, swoiste rozwarstwienie feudalne

(król przysięgał, że po zakończeniu „potopu” szwedzkiego poprawi dolę chłopu), gdyż okazały się tylko obietnicą monarchy. Echa oblężenia Jasnej Góry w czasie wojny polsko-szwedzkiej z pewnością docierały do Knurowa. Przemarsz wojsk królewskich Jana III Sobieskiego, idącego na odsiecz Wiedniowi (1683 r.) odbywał się w bliskim sąsiedztwie Knurowa (Gliwice, Rudy Raciborskie, okolice Wilczy) i zmuszał chłopów do wyżywienia żołnierzy. Wtedy to szukali oni ratunku w królu, który dla nich był symbolem sprawiedliwości i ich obrońcą.

W strukturze kościelnej Knurów przed 1679 r. stracił samodzielność parafialną i przyłączony został do parafii Gierałtowiec. Dzięki bardzo dokładnemu protokołowi kościelnemu możemy odtworzyć fakty sprzed 398 laty!

Pierwszym znanym z imienia i nazwiska świeckim knurowskim nauczycielem był Waław Skowronek (1679 r.), będący równocześnie organistą w gontowym kościele pw. św. Wawrzyńca z 1599 r. (a może i w gierałtowieckim kościele pw. św. Katarzyny?). Po nim te funkcje przejął Baltazar Płonka. Równie często w protokołach kościelnych pojawia się nazwisko wspomnianej wcześniej szlachcianki Anny Marii Reiswiczowej, żony Jerzego Fryderyka barona Reiswica. Chłopi knurowscy bardzo często

▲ Zachowane dwa zdjęcia knurowskich chat wiejskich, które na Śląsku nazywane były „ojcowizną”: ta chałupa znajdowała się przy obecnej ulicy Niepodległości. Rozebrana została w 1947 r...

▶ ...a ta stała przy ulicy Wilsona. W XX w. jej właścicielem był gospodarz o nazwisku Kuczera. Rozebrano ją 1946 r.

starzejących, zaledwie kilkumorgowych gospodarstw. Nie bez znaczenia był także fakt zmieniających się właścicieli ziemskich Knurowa. Wiosną 1655 r. jego właścicielem był Joachim Bujakowski, a już w 1679 r. Anna Maria Reiswiczowa (w archiwach: Reiswitz). Druga część Knurowa należała w 1687 r. do Jerzego barona Wellezka z Gierałtowiec.

Chłop knurowski nie był prawnym właścicielem ziemi; był on jedynie jej użytkownikiem. Po jego śmierci pan właściwie mógł oddać grunt wraz z budynkiem i inwentarzem komu chciał. Odnotowano, iż w okresie żniw i pilnych prac polowych chłopcy w cza-

pogłębiło wszystkie zależności feudalno-pańszczyźniane chłopów i władzę dominium.

Walka chłopów knurowskich przeciwko uciskowi i wyzyskowi feudalnemu znajdowała konkretny wyraz w gorszej robociznie na pańskim i wysyłaniu do dworu gorszego inwentarza. Inwentarz chłop knurowski kupował na słynnych jarmarkach i targach w Gliwicach, czasem w Żorach. Zresztą półsiódłowcy i zagrodnicy nie posiadali nadwyżki towarowej, gdyż konsumowali niemal w całości to, co wyprodukowali.

Śluby lwowskie Jana Kazimierza z 1656 r. nie poprawiły doli chłopów

prosilili ją, aby była matką chrzestną dla ich dzieci.

Jak mogły wyglądać chaty chłopów knurowskich w XVII wieku? Z pewnością tak samo, jak w pozostałych śląskich osadach wiejskich. Trzeba również wspomnieć, że co najmniej przez trzy wieki (XVIII-XX) przetrwała tradycja corocznego bielenia wapnem zewnętrznych ścian chat wiejskich. Robiono to na wiosnę, przed zbliżającymi się świętami wielkanocnymi. Wietrzono wtedy również izby w chatach i otwierano skrzynie (później zaś komody), w których przechowywano odzież.

MARIA GRZELEWSKA

Twórca paraolimpiady

Od trzech lat na boisku Klubu Sportowego „Zamkowiec” w Toszku organizowana jest Integracyjna Spartakiada im. dr. Guttmanna, w której udział biorą uczniowie gimnazjum i szkół podstawowych z gminy Toszek, Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach oraz uczestnicy pyskowickich Warsztatów Terapii Zajęciowej „Tęcza”. Inicjatorką INTEGRY i orędowniczką rozsławiania imienia „doktora od niepełnosprawnych” jest m.in. Maria Bukowska z Toszka. Przy okazji sportowych zmaganiach uczniowie poznają także sylwetkę dr. **Ludwika Guttmanna**, którego Rada Miejska w Toszku uhonorowała nazwą własnej ulicy. Poniżej przypominamy postać doktora.

Dr Ludwik Guttmann (ur. 03.07.1899 r. w Toszku, zm. 18.03.1980 r. w Wielkiej Brytanii) był lekarzem, neurochirurgiem. Studiował we Wrocławiu, Würzburgu i Freibergu. Pracował jako lekarz w Żydowskim Szpitalu we Wrocławiu. W 1939 roku wyemigrował do Wielkiej Brytanii, gdzie w miejscowości Stoke Mandeville był najpierw specjalistą od urazów kręgosłupa, a potem dyrektorem szpitala.

Ten pochodzący z Toszka lekarz jako pierwszy wprowadził do medycyny

między innymi nowatorskie metody leczenia i rehabilitacji pacjentów poprzez zajęcia sportowe.

Dr Ludwik Guttmann.

Zaowocowało to w 1948 roku pomysłem udziału 16 chorych w zawodach sportowych, rozpoczętych w tym samym dniu co Igrzyska Olimpijskie w Londynie. Dzięki jego osobistemu, wielkiemu zaangażowaniu w 1960 roku w Rzymie po raz pierwszy odbyła się Paraolimpiada wpisując się na stałe do tradycji igrzysk sportowych.

Zasługi doktora Guttmanna, szczególnie podkreślane obecnie w Wielkiej Brytanii w związku z przygotowaniami do Olimpiady w 2012 roku w Londynie, zostały docenione wieloma odznaczeniami i brytyjskim tytułem szlacheckim. Sir Ludwik, ojciec Igrzysk Paraolimpijskich, nazwany został przez papieża Jana XIII „Baronem de Coubertin dla niepełnosprawnych”.

(MFR)

Skarbnikowy dar

Dokończenie ze str. 16

Stary górnik był przerażony. Tak jak wszyscy bał się groźnego ducha podziemi. Nigdy nie było wiadomo, kiedy się pojawi i co zrobi. Czasem pomagał górnikom, ostrzegał przed katastrofą w kopalni, ale też potrafił karać ich za najmniejsze przewinienie. Makosz pamiętał, jak kiedyś jeden młody karłus związał się po ziemi z bólu. Jakaś ręka niewidzialna biła go, a on nie wiedział nawet przed kim się bronić. A był to Skarbnik, który sprawił chłopakowi lanie za to, że... ten gwizdał przy robocie.

Tego zaś duch kopalni nie lubił.

„Co on chce ze mną zrobić?” – myślał Makosz blednąc ze strachu.

Tymczasem szli dalej, aż znaleźli się w wąskim i niskim przejściu. Po chwili chodnik rozszerzył się i kiedy górnik uniósł głowę, zobaczył, że wchodzi do jakiejś sztolni. Podniósł wyżej lampę... Ściany były złote!

Zanim zdążył ochłonąć z wrażenia, usłyszał głos Skarbnika:

– No i cóż, stary kamracie? Widzisz teraz, jak wygląda Skarbnikowa kraina. Prawdę mówią ludzie, że bogactwo tu pod ziemią co niemiara. A ja stoję na ich straży. Jesteś dobrym górnikiem Makoszu. I dobrym człowiekiem. Pamiętajsz tę małą mysz, z którą często dzieliłeś się okruskami swojego śniadania? Sam nieraz byłeś głodny, a mimo to nie zapomniałeś o tym stworzeniu. To byłem ja. Teraz przyszedł czas na nagrodę dla ciebie. Za każdy okruszek chleba bryłka złota.

Mówiąc to zaczął sypać Makoszo-

wi złote grudki – najpierw do ręki, potem do kieszeni, a gdy i tam nie było już miejsca, do jego torby. Stary górnik stał tak oszołomiony, że nie zauważył nawet, jak Skarbnik zniknął. Tylko w oddali usłyszał ciche stukanie. Poszedł za tym dźwiękiem i po niedługiej wędrówce znalazł się przy głównym szybie kopalni. Gdy wrócił do domu, zajrzał do kieszeni i do torby. Były pełne złota. „A więc to nie sen!” – pomyślał. „Ale po co mi tyle skarbow?” – zafrasował się po chwili. Przez całe życie był biedny i teraz nie bardzo wiedział, co począć z niespodziewanym darem.

Myślał jeden dzień, potem drugi i jeszcze trzeci. Czwartego zaś wyciągnął złoto, podzielił je na spore miarki i zaczął po kolei rozdawać. Tym, którzy kiedyś pomogli mu w niedoli, i tym, którzy sami pomocy potrzebowali, bo byli biedni jak te myszy kościelne. A kiedy już z całego złota została mu tylko jedna, najmniejsza grudka, kupił sobie za nią piękną rzeźbioną fajkę. Odtąd prawie co dzień można go było spotkać na ławce przed domem. Siedział tam, pykając sobie z nowej fajki, i opowiadał dzieciakom z okolicy różne historie – o tym, jak wygląda w środku kopalni, o ciężkiej pracy przy rąbaniu węglowych ścian, a także o groźnym, ale sprawiedliwym duchu podziemia, którego górnicy nazywają Skarbnikiem.

(Źródło: „Baśnie śląskie. Schlesische Märchen”, opracowanie Małgorzata Zalewska-Zemla. Wydawnictwo „Wokół nas”, Gliwice 1997 r.)

Jedynie takie męskie stowarzyszenie w naszym regionie

Koło Chłopa w Stanicy

W sierpniu odbył się w Stanicy II Festiwal Żuru, a jedną z konkursowych drużyn było Koło Chłopa ze Stanicy, które – poza konkursową potrawą – zaprezentowało oryginalne żarna do mielenia mąki na żur. Zainteresowanie publiczności wzbudziło zarówno owe zabytkowe „urządzenie”, jak i prezentująca je „męska organizacja”.

– Skoro kobiety mogą mieć swoje Koło Gospodyń Wiejskich, to dlaczego właściwie mężczyźni nie mogą mieć też swojej własnej, męskiej organizacji? No cóż, trudno byłoby jednak powołać na przykład Koło Gospodarzy Wiejskich, bo po pierwsze taka organizacja nie istnieje, a po drugie, tych gospodarzy, w domyśle rolników, w Stanicy jest „jakby na lekarstwo”. Czyżbyśmy więc mieli do czynienia z problemem dyskryminacji ze względu na płeć? – mówi żartem **Andrzej Knapik** ze stanicznego Koła Chłopa.

Alternatywą, tą oficjalną, zrzeszenia się męskiej części Stanicy, jest oczywiście Związek Emerytów i Rencistów z całą swoją administracyjną nadbudową i warszawską centralą włącznie, ale tu znów powstało pytanie, czy żeby być „gospodarzem”, i znów mówiąc żartem mężczyzną, trzeba koniecznie być rencistą lub emerytem?

Kiedy więc grupa staniczan z inicjatywy **Henryka Szymury** postanowiła we wrześniu 2007 roku stworzyć organizację wie-

Tak prezentowali się panowie z Koła Chłopa w Stanicy na tegorocznych Dożynkach Powiatu i Gminy Pilchowice w Wilczy. Widać, że nie brakuje im poczucia humoru!

ską dla panów, powstał nielichy kłopot z nadaniem jej jakiejś stosownej nazwy. W ostateczności przyjęła się trochę żartobliwa, czyli Koło Chłopa.

Zasady rekrutacji do stanicznego Koła są proste. Jego członkiem zostać może każdy pełnoletni mieszkaniec Stanicy, chętny do społecznej pracy na rzecz swej miejscowości oraz przestrzegający norm przyjętych przez Statut Koła, czyli tolerancji, wzajemnego szacunku, lojalności i umiaru. Oczywiście poza pracą na rzecz środowiska – a przyznać trzeba, że koło zawsze jest chętne do pomocy przy organizacji lokalnych imprez – od czasu do czasu odbywają się też

w czysto męskim gronie spotkania przy muzyce, golonku i piwie. Najczęściej są to biesiady barbórkowe (jako że Stanica zawsze związana była z okolicznymi kopalniami), ale odbyły się również chłopskie pikniki z turniejem skata i zawodami prawie że sportowymi.

Aktualny Zarząd Koła stanowią mieszkańcy Stanicy: **A. Ogon, W. Kowol, S. Kiszka, B. Cwiągł** i **A. Knapik**, a Zarządem kieruje **Henryk Szymura**.

Zdjęcia ze spotkań „Koła Chłopa” obejrzeć można na internetowej stronie Stanicy www.stanica.pilchowice.pl w zakładce Organizacja. (MFR)

Nowe stawki płatności

Kierownik Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Pyskowicach **Andrzej Frejno** informuje, iż są już gotowe projekty stosownych rozporządzeń w sprawie stawek poszczególnych dopłat obszarowych.

Stawki te kształtują się następująco:

- ▶ jednolita płatność obszarowa (JPO) – 710,57 zł/ha;
- ▶ uzupełniająca płatność podstawowa – do powierzchni innych roślin i do powierzchni gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin – 274,21 zł/ha;
- ▶ płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu, do której przyznano płatność uzupełniającą do powierzchni uprawy chmielu za 2006 r. (płatność niezwiązana z produkcją) – 1 476, 08 zł/ha;
- ▶ płatność do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę, uprawianych na trwałych użytkach zielonych (płatności zwierzęce) – 396,14 zł/ha;
- ▶ oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów) – 173,33 zł/tonę;

- ▶ przejściowe płatności z tytułu owoców miękkich – 1 762,00 zł/ha;
- ▶ płatność cukrowa – 55,60 zł/tonę;
- ▶ płatność do krów – 410, 03 zł/sztukę;
- ▶ płatność do owiec – 102,69 zł/sztukę;
- ▶ specjalna płatność obszarowa do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych – 219,19 zł/ha.

Ostateczne wysokości stawek, według których Agencja będzie naliczała rolnikom płatności bezpośrednio za 2011 r., będą znane po opublikowaniu przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi stosownych rozporządzeń, co powinno nastąpić w ciągu najbliższych dni. ARiMR, zgodnie z przepisami, rozpocznie wypłatę płatności bezpośrednio 1 grudnia br.

Trwa już natomiast wypłata rolnikom płatności z tytułu gospodarowania na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), co w powiecie gliwickim dotyczy gminy Wielowieś i części gminy Sośnicowice. (RG)

Kontynuujemy nasz cykl: KRUS promuje bezpieczną pracę

Jak ratować i nie zaszkodzić

Pomimo, iż liczba wypadków w rolnictwie spada z roku na rok, to nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Każdy rolnik i inna osoba pracująca w gospodarstwie rolnym powinna znać podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy. Umiejętnie i w porę udzielona, może uratować życie i zapobiec ciężkim powikłaniom w przebiegu leczenia.

Poznajmy podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy:

- ▶ na początku należy upewnić się, czy można bezpiecznie udzielić pomocy. Należy ostrożnie ocenić stan poszkodowanego, sprawdzić czy jest

przytomny, skontrolować podstawowe funkcje życiowe tj. tętno i oddech. W tym celu należy delikatnie odchylić głowę poszkodowanego do tyłu – ten ruch bardzo często przywraca normalny oddech;

- ▶ w przypadku, gdy osoba ranna nie oddycha, należy zastosować sztuczne oddychanie;
- ▶ jeżeli wystąpił krwotok, należy starać się go zatamować;
- ▶ jeżeli nastąpiło zatrzymanie akcji serca i poszkodowany nie oddycha, należy niezwłocznie podjąć czynności reanimacyjne i wezwać pogotowie;
- ▶ jeżeli poszkodowany ma poważne

obrażenia szyi i pleców, nie wolno go ruszać – chyba, że ratujemy rannego przed pożarem lub wybuchem.

Pierwsza pomoc w przypadku:

- ▶ złamania – należy unieruchomić dwa stawy sąsiadujące ze złamaną kością lub dwie sąsiednie kości, gdy uszkodzony jest staw. Jeżeli kość przebiła skórę i rana obficie krwawi, trzeba zatamować krwawienie, ale nie należy próbować nastawiać kości ani oczyszczać rany. Złożyć jałowy opatrunek i natychmiast wezwać pogotowie. Nie przesuwaj poszkodowanego, gdy ma uszkodzony kręgosłup, szyję lub miednicę;

- ▶ porażenia prądem – pamiętaj, aby ratując porażonego samemu nie zostać porażonym. W tym celu należy odciąć dopływ prądu najszybciej jak to możliwe. Następnie zadzwoń po pogotowie. Po upewnieniu się, że dopływ prądu został odcięty sprawdź, czy ranny oddycha i czy ma tętno. Jeśli jest to konieczne, zastosuj sztuczne oddychanie lub masaż serca. Przed wykonaniem tej czynności upewnij się, czy nie ma

do klatki piersiowej uszkodzonego. Przy wyprostowanych łokciach, na zasadzie dźwigni należy naciskać na mostek, wciskając go na odpowiednią głębokość w kierunku kręgosłupa z częstotliwością około 100 razy na minutę;

- ▶ urazu głowy – przy uderzeniu w głowę istnieje niebezpieczeństwo urazu mózgowego i późniejszych poważnych komplikacji. Gdy głowa krwawi, należy założyć opatrunek, za-

Rys.: Oikos

WYGRAJ Z NAMI

Obok zamieszczamy dwa pytania. Wśród osób, które odpowiedzą na nie prawidłowo, rozlosujemy wygraną – drabinę ufundowaną przez PT KRUS w Gliwicach. Na odpowiedzi czekamy do 26 listopada. Należy nadsyłać je na adres mailowy: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztowy: Wiadomości Powiatu Gliwickiego, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice.

Pytania konkursowe:

1. W przypadku porażenia prądem należy:

- a. natychmiast odciągnąć poszkodowanego i sprawdzić czy oddycha;
- b. tylko odciąć dopływ prądu i czekać na pogotowie;
- c. po odcięciu dopływu prądu odciągnąć rannego i sprawdzić czy oddycha i czy ma tętno.

2. W przypadku, gdy poszkodowany ma uszkodzony kręgosłup:

- a. należy przenieść poszkodowanego w bezpieczne miejsce;
- b. nie wolno go ruszać w żadnym wypadku;
- c. nie wolno go ruszać – chyba, że ratujemy rannego

Foto: Romana Gozdek

przed pożarem lub wybuchem. **Nasz poprzedni konkurs wygrała Monika Dohrmann z Wielosia. Na zdjęciu (z prawej) odbiera nagrodę od Krystyny Kręgiel, kierownika Placówki Terenowej KRUS w Gliwicach.**

- złamań lub obrażeń wewnętrznych;
- ▶ zatrzymanie akcji serca – należy poszkodowanego ułożyć na plecach na twardym podłożu, odciąć głowę do tyłu i dwukrotnie wdychnąć powietrze do płuc. Na wybranym miejscu ucisku trzeba położyć dłoń, przy czym palce powinny być odgięte ku górze, tak by nie dotykać klatki piersiowej. Drugą dłoń należy położyć na grzbiet dolnej ręki. Twoje ramiona muszą znajdować się w pozycji prostopadłej

bandażować i kazać poszkodowanemu leżeć do momentu przyjazdu lekarza.

Pamiętajmy, że każdy świadek zdarzenia, w którym stan zdrowia lub życia innej osoby są zagrożone, ma obowiązek udzielić jej pierwszej pomocy. Koordynacją działań służb ratowniczych na terenie Gliwic i powiatu gliwickiego zajmuje się Centrum Ratownictwa Gliwice. Telefon alarmowy to 112. (RG)

EKO - Wiadomości

POWIATU GLIWICKIEGO

Sprzątanie nagrodzone

Posprzątali miejscowości, w których się uczą i mieszkają, a w zamian otrzymali m.in. grabie, szpadle, sadzonki roślin i ekologiczną literaturę – tak zakończyła się tegoroczna akcja „Sprzątamy Powiat Gliwicki”.

Akcja podsumowana została 25 października w Starostwie Powiatowym w Gliwicach. Na spotkaniu przypomniano, że przeprowadzona była 16 września. Wzięły w niej udział 662 osoby – uczniowie zespołów szkół prowadzonych przez Powiat Gliwicki oraz mieszkańcy powiatowych domów pomocy społecznej. Uczestnicy akcji zostali w dniu sprzątania wyposażeni w worki i rękawice, zakupione przez starostwo.

Sprzątali tereny swych miejscowości. W Knurowie porządkowali uczniowie Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego, Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 oraz Zespołu Szkół Specjalnych. W Pyskowicach sprzątała młodzież i dzieci z Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej oraz z Zespołu Szkół Specjalnych. Mieszkańcy DPS-u „Ostoja” porządkowali Sośnicowice, natomiast DPS-u „Zameczek” – Kuźnię Nieborowską. W czasie akcji zebrano

Pracownicy i mieszkańcy „Zameczku” z nagrodami.

łącznie 5,7 t odpadów. W sprawnym przeprowadzeniu akcji pomogli: PPHU KOMART w Knurowie, MPGK w Pyskowicach, EKO-FOL II w Bytomiu, ZGKiM w Sośnicowicach, RSP Przełom w Pilchowicach oraz spółka Lester z Miłkowa.

Podczas spotkania w starostwie wicestarosta **Waldemar Dombek** oraz członek Zarządu Powiatu Gliwickiego **Sławomir Adamczyk** wręczyli uczestnikom akcji dyplomy i nagrody. Zespół Szkół im. I. J.

Paderewskiego w Knurowie obdarowany został książkami, Zespół Szkół Specjalnych w Pyskowicach i DPS „Ostoja” otrzymały materiały do zajęć warsztatowych, Zespół Szkół Specjalnych oraz Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie – sadzonki kwiatów oraz drzew i krzewów, a Zespół Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach i DPS „Zameczek” – tak przydatne przedmioty jak miotły, grabie, szpadle, a nawet taczki.

(RG)

Wybieramy Drzewo Roku 2012

Klub Gaja ogłosił drugą edycję konkursu Drzewo Roku. Do 30 listopada instytucje publiczne, samorządy, organizacje społeczne, placówki edukacyjne, osoby prywatne mogą nadsyłać swe zgłoszenia.

Organizatorzy konkursu szukają drzew, które przemawiają do wyobraźni. Jego pierwsza edycja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Drzewem Roku 2011 został dąb Grot z Dębłina, a 15 innych z całej Polski znalazło się w finale. Były wśród nich trzy drzewa z terenu powiatu gliwickiego – lipy z Przyszowic i Stanicy oraz wiąz z Poniszowic. Najwyższą lokatę wśród naszych reprezentantów zajęła lipa Witula z Przyszowic, która uplasowała się na piątej pozycji w kraju.

Laureaci pierwszej edycji konkursu zostali uhonorowani podczas uroczystości w Bibliotece Narodowej w Warszawie i inauguracji Święta Drzewa Klubu Gaja, która odbyła się 10 października. Szesnaście drzew z finału konkursu udokumentowano w albumie „Drzewo Roku 2011” (wersja pdf na: http://www.klubgaja.pl/_pliki/drzewo_roku_2011.pdf). Promocja tej książki odbyła się właśnie w Bibliotece Narodowej, a poprzedziło ją wspólne sadzenie drzew na Polu Mokotowskim.

Lipa „Witula” z Przyszowic zajęła w 2011 r. piąte miejsce w kraju.

Zachęcamy do zgłaszania drzew do tegorocznej edycji konkursu. Jego regulamin i formularz zgłoszeniowy znajdują się na stronie: http://klubgaja.pl/drzewo_roku/. Spośród nadesłanych zgłoszeń wytypowanych zostanie 11 drzew finałowych.

Konkurs Drzewo Roku w Polsce jest częścią międzynarodowego projektu Europejskie Drzewo Roku. Klub Gaja za swe działania proekologiczne został w ub. roku nagrodzony „Zielonym Czakiem” Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

(RG)

Niebawem wejdą w życie nowe przepisy dotyczące utrzymania czystości w gminach

Życie po śmieciach

Zakończyła się wielka kampania medialna „Życie po śmieciach”. Miała na celu przygotowanie nas wszystkich do wejścia w życie nowej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Co ważne, po jej zakończeniu uczestnicy działań medialnych nie złożyli broni, bo przecież prawdziwa rewolucja śmieciowa rozpocznie się dopiero w styczniu przyszłego roku, gdy zaczną obowiązywać nowe przepisy.

Kampania podsumowana została na konferencji w Wyższej Szkole Technicznej w Katowicach. Była to największa tego typu akcja edukacyjno-społeczna w kraju. Miała na celu zwrócenie uwagi mieszkańcom regionu na konieczność walki z dzikimi wysypiskami śmieci i uporządkowanie naszej gospodarki odpadami na wzór rozwiązań nowoczesnych, stosowanych w innych europejskich krajach. W czasie trwania kampanii, w regionalnych mediach opublikowano dziesiątki artykułów i programów dotyczących budowania świadomości i odpowiedzialności społecznej za posprzątanie naszych gmin. W trakcie dziewięciu miesięcy przeprowadzono wiele imprez związanych z akcją „Życie po śmieciach”. Odbyły się happeningi uliczne na rzecz nowej ustawy śmieciowej regulującej prawo gminnych samorządów do zarządzania śmieciami,

przez TVS, „Dziennik Zachodni” oraz fundację Edukacja bez granic. Przygotowywała nas wszystkich do nowych rozstrzygnięć, jakie stopniowo będą wprowadzone w życie od stycznia przyszłego roku. Czego możemy się wówczas spodziewać?

Ustawa wchodzi w życie od 1 stycznia 2012 roku, ale dla poszczególnych działań przewidziano okresy przejściowe – tak, by cały system zaczął funkcjonować od 1 lipca 2013 r. Jednak nie później niż do roku od wejścia w życie nowej ustawy powinny obowiązywać nowe regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach.

Co to oznacza dla mieszkańców? Krótko mówiąc, będziemy płacić gminie za wywóz naszych śmieci i nikomu nie będzie się opłacało wyrzucać ich np. do lasu czy przydrożnych rowów. Dzięki temu znikną dzikie wysypiska, a nasze miasta i wioski będą podobnych do tych, jak chociażby w Austrii i Niemczech – podkreśla **Piotr Biernat**, rzecznik prasowy WFO-ŚiGW w Katowicach.

Śmieci są obecnie największym problemem ekologicznym w Polsce. Prawie 90 proc. odpadów komunalnych trafia na składowiska, które i tak są przepełnione. Szacuje się, że obecnie w naszym kraju 30 proc. odpadów wyrzucanych jest

Do skutecznej walki ze śmieciami zachęcali podczas kampanii „Życie po śmieciach” m.in. (od lewej) wiceminister środowiska **Bernard Błaszczak**, prezes Polskاپresse – spółki wydającej „Dziennik Zachodni” **Zenon Nowak**, minister rozwoju regionalnego **Elżbieta Bienkowska**, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach **Gabriela Lenartowicz**, prezes TVS **Arkadiusz Hołda** i prezydent tej stacji telewizyjnej **Marcin Jałowy**. I co ważne, mają wsparcie mediów i mieszkańców Śląska.

zorganizowano konkursy dla widzów i czytelników popularyzujących konieczność dbania o czysty i posprzątny region. Udało się stworzyć jedyną w Polsce interaktywną internetową mapę dzikich wysypisk. Dzięki niej mieszkańcy mogli precyzyjnie wskazywać miejsca, gdzie tworzyły się dzikie wysypiska śmieci, a dziennikarskie patrole kontrolowały i opisywały ich likwidację.

Kampania, której twarzą była popularna śląska aktorka **Joanna Bartel**, została zainicjowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a realizowana była

na dzikie wysypiska. Wiele z nich spalamy w domowych piecach, co dodatkowo szkodzi środowisku – wytwarzają się w ten sposób trujące dioksyny, powodujące m.in. u ludzi zachorowanie na alergię, astmę i raka.

ROMANA GOZDEK

TREŚCI ZAWARTE W PUBLIKACJI NIE STANOWIĄ OFICJALNEGO STANOWISKA ORGANÓW WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

Gimnazjum w Rudzińcu otrzymało imię Jana Pawła II

21 października odbyła się uroczystość nadania Gimnazjum w Rudzińcu imienia Jana Pawła II.

Uroczystość szkolną poprzedziła msza św., odprawiona w rudzińskim kościele pod przewodnictwem biskupa **Gerarda Kusza**. Ksiądz biskup pogratulował społeczności szkoły wyboru Patrona. Podkreślił podczas wymownego kazania, że w czasach, gdy trudno o autorytety, to był najlepszy z możliwych wyborów, ale wybór wymagający, zgodnie ze słowami Jana Pawła II: „Wymagajcie od siebie, choćby inni od was nie wymagali”.

Następnie w szkole wójt Gminy Rudziniec **Krzysztof Obrzut** powitał uczniów oraz licznie przybyłych gości, wśród których byli m.in. wiceminister edukacji **Krzysztof Szumilas**, dyrektor gliwickiej delegatury Śląskiego Kuratorium Oświaty **Zdzisław Waniek**, przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego **Tadeusz Mamok**, a także liczni przedstawiciele lokalnego samorządu, szkolnictwa oraz duchowieństwa. Wójt przypomniał uchwałę Rady Gminy Rudziniec z sierpnia br., mocą której szkoła otrzymała imię Jana Paw-

Tablica odsłonięta podczas uroczystości, wmurowana zostanie w hollu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rudzińcu, w skład którego wchodzi tamtejsze gimnazjum.

ła II. Odsłonięcia pamiątkowej tablicy z wizerunkiem patrona dokonali Krzysztof Szumilas, Krzysztof Obrzut, **Ewa Borkowska-Pankowska** – dyrektor szkoły, **Sabina Schwedka** – przewodnicząca Rady Rodziców i **Agata Petyniak** – przewodnicząca samorządu uczniowskiego. Uroczystość uświetnił pro-

gram artystyczny w wykonaniu gimnazjalistów, poświęcony postaci Jana Pawła II.

Szkoła w Rudzińcu jest drugą – po Gimnazjum w Wielowoli – placówką oświatową w powiecie gliwickim, która nosi imię Jana Pawła II.

(RG)

Po pierwsze – innowacyjność

Jolanta Chrzanowska, nauczycielka informatyki ze Szkoły Podstawowej nr 4, reprezentowała Pyskowice podczas Forum Innowacyjnych Nauczycieli w Warszawie.

Był to II etap Konkursu Innowacyjny Nauczyciel. Aby się do niego zakwalifikować, należało zrealizować projekt edukacyjny dotyczący

tem”, przedstawiającą jej całoroczną pracę na terenie szkoły w zakresie bezpieczeństwa w Sieci. Spośród wielu prac z całej Polski, komisja konkursu zakwalifikowała projekt do finału i autorka „Przygody” została zaproszona do udziału w Forum. Podczas Forum uczestnicy między innymi prezentowali swoje

projekty w trakcie tzw. „sesji plakatowej” w siedzibie firmy Microsoft. Polegała ona na przygotowaniu stoiska prezentacyjnego, na którym inni uczestnicy konkursu, obserwatorzy oraz sędziowie mieli szansę poznać bliżej nie tylko projekt, ale także jego autora, zadać dodatkowe py-

tania i dokonać swojej oceny. Działania nauczycielki na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie spotkały się z dużym zainteresowaniem i uznaniem sędziów. Projekt został wysoko oceniony przez komisję konkursową. Na tej podstawie Jolanta Chrzanowska otrzymała tytuł Finalisty Konkursu Innowacyjny Nauczyciel 2011.

– Podczas tegorocznego Forum uczestnicy mogli wziąć udział w wielu interesujących warsztatach i wykładach, prowadzonych przez pracowników firmy Microsoft oraz naukowców – dodaje nauczycielka z Pyskowic.

Konkurs Innowacyjny Nauczyciel jest skierowany do nauczycieli wszystkich przedmiotów. Organizuje go program wspierania edukacji informatycznej Partners in Learning firmy Microsoft we współpracy z Ośrodkiem Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie. Jest organizowany z myślą o pomysłowych, dynamicznych nauczycielach, którzy rozumieją zmiany dokonujące się w społeczeństwie i oświacie w wyniku postępu technologicznego, a także starają się wprowadzać nowe metody pracy zwiększające motywację i zaangażowanie uczniów.

(RG)

Jolanta Chrzanowska w siedzibie firmy Microsoft.

wdrożenia technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej. Następnie przedstawić go w formie prezentacji multimedialnej i zamieścić w usłudze SkyDrive.

Jolanta Chrzanowska opracowała prezentację „Przygoda z Interne-

tem”, przedstawiającą jej całoroczną pracę na terenie szkoły w zakresie bezpieczeństwa w Sieci. Spośród wielu prac z całej Polski, komisja konkursu zakwalifikowała projekt do finału i autorka „Przygody” została zaproszona do udziału w Forum. Podczas Forum uczestnicy między innymi prezentowali swoje

Nauczyciele z awansami

Podczas uroczystego spotkania, zorganizowanego w starostwie z okazji Dnia Edukacji Narodowej, nauczycielom szkół powiatowych wręczono zostały kolejne stopnie awansu zawodowego oraz nagrody starosty.

Stopień nauczyciela kontraktowego uzyskali: **Anna Śpiewła-Panasewicz** z Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie, **Anna Kocyba** i **Agnieszka Hałotta** z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, **Łukasz Włóczyk** i **Marek Olejnik** z Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach oraz **Jagoda Jaroszyńska** z Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach. Stopień nauczyciela mianowanego odebrało 13 nauczycieli: **Marzena Krasoń-Kaplanek**, **Joanna Berszakiewicz**, **Marcin Pękala** oraz **Janusz Hajduk** z Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego, **Jolanta Wickowska**, **Mariusz Łukaszczuk**, **Monika Wróbel**, **Sebastian Wickowski**, **Dominika Kozubek** i **Małgorzata Foik** z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 oraz **Joanna Zelek**, **Magdalena Żmijewska**, **Magdalena Bator** z Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej.

siębioreczności w ZSZ nr 2 w Knurowie.

Podczas spotkania przyznano także nagrody starosty. Otrzymali je: **Jolanta Olejnik** – dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Knurowie, **Brygida Stolz** – dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pyskowicach, **Grażyna Góralczyk** – dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych w Knurowie, **Jadwiga Nandzik** – dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, **Janusz Hajduk** – nauczyciel ZS im. I. J. Paderewskiego w Knurowie oraz **Jolanta Polit** – nauczycielka z ZSZ nr 2 w Knurowie. Ponadto podziękowania za pracę na rzecz edukacji otrzymali pracownicy starostwa. Zostały one przekazane na ręce naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych **Anetty Krzemieńskiej**, pracownic tego wydziału **Anny Schramm-Dubiel** i **Moniki Woś**, naczelnik Wydziału Rozwoju i Promocji **Joanny Piktas**, naczelnika Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych **Macieja Kozubskiego** oraz naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa **Mariusza Dyki**.

Słowa uznania i podziękowania z okazji Dnia Edukacji Narodowej bardzo nas cieszą – mówili nagrodzeni i awansowani nauczyciele.

Natomiast stopień nauczyciela dyplomowanego otrzymały 3 osoby: **Anna Siemińska** i **Marta Filas** z Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach oraz **Katarzyna Panfiluk** z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2.

– Jestem bardzo szczęśliwa z otrzymania tytułu nauczyciela dyplomowanego. Lubię pracować z młodzieżą, chociaż czasami wymaga to dużo kreatywności i cierpliwości. Jako nauczyciel staram się angażować moich uczniów w różne przedsięwzięcia i konkursy. W zeszłym roku mieliśmy wiele wspólnych sukcesów. To cieszy i motywuje do dalszej pracy – mówi Katarzyna Panfiluk, nauczycielka technologii informacyjnej i podstaw przed-

Wiele ciepłych słów do uczestników spotkania skierowali **Zdzisław Waniek** – dyrektor gliwickiej delegatury Kuratorium Oświaty w Katowicach, starosta gliwicki **Michał Nieszporek**, członek Zarządu Powiatu Gliwickiego **Sławomir Adamczyk** i przewodniczący Komisji Edukacji Rady Powiatu Gliwickiego **Mariusz Podbrożny**, dziękując im za trud i zaangażowanie oraz życząc dalszej owocnej pracy.

Na uroczystości obecni byli również wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek** i sekretarz powiatu **Magdalena Budny** oraz dyrektorzy placówek oświatowych, których organem prowadzącym jest Powiat Gliwicki.

(SoG)

Międzynarodowe 50-lecie

Jubileusz 50-lecia obchodzi w tym roku prowadzony przez Powiat Gliwicki, a mieszczący się w Pyskowicach Zespół Szkół Specjalnych. Uroczystość z tej okazji połączona została z międzynarodową konferencją „Dobre przykłady wzbogacania oferty edukacyjnej szkolnictwa specjalnego”.

Konferencję zorganizowano w ramach projektu „Lokalnie na rzecz edukacji. Polsko-niemiecka wymiana doświadczeń w ramach rozwiązywania specjalnych potrzeb edukacyjnych”. Udział w projekcie biorą dwa lokalne partnerstwa – z Polski i z Niemiec. Partnerstwo lokalne po stronie polskiej tworzą Powiat Gliwicki (lider), Zespół Szkół Specjalnych w Pyskowicach oraz Miejski Ośrodek Kultury i Sportu w Pyskowicach, a po stronie niemieckiej Powiat Calw, Zespół Szkół Karl-Georg-Haldenwang oraz Klub „Booster”. W konferencji uczestniczyli także przedstawiciele partnerskiego dla Powiatu Gliwickiego Hrabstwa Denbighshire w Walii. Wspólnie z nimi realizujemy z kolei drugi projekt, o nazwie „Tożsamość kulturowa i regionalna – ważny element podnoszenia jakości edukacji w Walii i na Śląsku”. Uczestniczy w nim osiem instytucji: Powiat Gliwicki, Zespół Szkół Specjalnych w Pyskowicach, Zespół

Szkoł Specjalnych w Knurowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pyskowicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie, Hrabstwo Denbighshire (Walia, Wielka Brytania), Ysgol Tir Morfa (szkoła specjalna w Rhyl) oraz C-SAW North Wales – Community Support for Autism in Wales. Oba projekty prowadzone są w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” Comenius Regio Partnerskie Projekty. W konferencji wzięli także udział goście z Opawy w Czechach (ZSS w Pyskowicach współpracuje z tamtejszą szkołą specjalną) oraz z Czerwonogrodu na Ukrainie – miasta partnerskiego Pyskowic.

Pierwsza część konferencji odbyła się w siedzibie ZSS w Pyskowicach przy ul. Poniatowskiego 2 i połączona była ze zwiedzaniem placówki – pokazowej pod względem warunków stworzonych uczniom do nauki oraz zdobywania zawodu. Druga część konferencji toczyła się w ośrodku „Energetyk” w Dzierżnie. Rozpoczęła ją prezentacja szkoły, podczas której przedstawiona została jej historia i dzień dzisiejszy. Obecny Zespół Szkół Specjalnych jest kontynuatorem Szkoły Podstawowej Specjalnej w Pyskowicach, która powołana została do życia w 1961 r. i mieściła się przy ul. Poniatowskie-

▲ Zespół Szkół Specjalnych w Pyskowicach, choć mieści się w zabytkowym budynku, zapewnia nowoczesne warunki nauki.

► Uczniowie mają możliwość uczestniczenia w programach unijnych, dzięki którym likwidowane są granice w Europie.

go 16, a w roku szkolnym 1974/75 przeniesiona została do swej dzisiejszej siedziby. Od 18 lat placówką kieruje dyrektor **Jadwiga Nandzik**. Podczas jubileuszowej uroczystości życzenia i gratulacje na jej ręce złożyli m.in. starosta gliwicki **Michał Nieszporek**, burmistrz Pyskowic **Wacław Kęska**, przedstawiciele Śląskiego Kuratorium Oświaty, samorządów partnerskich, dyrektorzy szkół z terenu powiatu oraz Pyskowic, a także jednostek organizacyjnych Powiatu Gliwickiego i Szpitala w Toszku, gdzie ZSS prowadzi oddziały dla młodzieży.

Podczas konferencji wykład wygło-

siła prof. **Janina Wyczesany** z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, która przedstawiła zagadnienie „Kształcenie specjalne upośledzonych umysłowo w Polsce i w Europie – sposoby rozwiązywania specjalnych potrzeb edukacyjnych”. Następnie odbyła się sesja panelowa, poświęcona dwóm międzynarodowym projektom, prowadzonym przez Powiat Gliwicki. Swe wystąpienia przedstawili podczas niej m.in. uczestnicy konferencji z Calw, Opawy, Ukrainy i Walii. Przebieg konferencji wzbogacił występ artystyczny uczniów ZSS w Pyskowicach, którzy zaprezentowali swe talenty taneczne i wokalne, śpiewając m.in. po angielsku, niemiecku, czesku i ukraińsku.

ROMANA GOZDEK

Helman Schartner, asystent dyrektora Szkoły Karl-Georg-Haldenwang w Powiecie Calw:

W naszym wspólnym projekcie punktem centralnym jest kształcenie niepełnosprawnych dzieci. Chodzi w nim o wymianę doświadczeń z polskimi placówkami, ale umożliwił nam również kontakt ze szkołami z innych państw. Z zainteresowaniem poznaję u was wszystko, co dotyczy systemu kształcenia.

Carwyn Edwards, koordynator projektu w Hrabstwie Denbighshire:

Udział w projekcie jest dla nas czymś bardzo ważnym, bo możemy się uczyć od siebie nawzajem. Mamy w Walii zupełnie inny system edukacji, jest spora różnica między naszymi programami nauczania. To, co poznajemy w Polsce, jest dla nas możliwością innego spojrzenia na zagadnienia, którymi zajmujemy się na co dzień w Walii.

Uczniowie z wizytą w starostwie

7 października sympatyczną wizytę w Starostwie Powiatowym w Gliwicach złożyli uczniowie I i III klasy gimnazjum z Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach, którzy przybyli do urzędu, aby praktycznie poznać jego funkcjonowanie i dowiedzieć się, co można w nim załatwić.

– W ramach zajęć „terenowych” odwiedziliśmy już m.in. Urząd Miasta w Pyskowicach, gliwicki Urząd Skarbowy, a teraz Starostwo Powiatowe w Gliwicach. Takie wizyty są potrzebne, aby naszym uczniom łatwiej było się oswoić z tymi instytucjami, a przede wszystkim z zakresem spraw, jakie mogą w dorosłym życiu tutaj załatwiać. Są przecież mieszkańcami po-

wiatu gliwickiego – mówił **Bogusław Hadzik**, nauczyciel z ZSS w Pyskowicach, opiekun przybyłej młodzieży.

Uczniowie poznali najważniejsze pomieszczenia starostwa, zwiedzili m.in. salę sesyjną, izbę współpracy partnerskiej i salę tradycji. Wysłuchali informacji o zadaniach powiatu, jego historii, opowieści o współpracy partnerskiej. Dowiedzieli się, jak wygląda, a nawet ile waży sztandar powiatu, na zdjęciach rozpoznali najpiękniejsze zabytki powiatu, odwiedzili powiatowego rzecznika konsumentów oraz Biuro Prasowe, przetestowali infokioski i wyjechali bardzo zadowoleni z wizyty. Okazało się, że są wiernymi czytelnikami „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”, które są kolportowane również w ich szkole.

Uczniowie gościli w starostwie w ramach zajęć z przedsiębiorczości

Goście odwiedzili m.in. nasze Biuro Prasowe i zapewnili nas, że są wiernymi czytelnikami „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”.

stanowiących część projektu „Edukacja dla rozwoju” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. (MFR)

Stypendyści prezesa Rady Ministrów

Po raz kolejny wśród stypendystów prezesa Rady Ministrów znaleźli się uczniowie z powiatowych szkół ponadgimnazjalnych.

Uroczystość wręczenia stypendiów za osiągnięcia w nauce odbyła się w Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu. Wśród laureatów powiatowych szkół znaleźli się: **Przemysław Gumienny** z Liceum Ogólnokształcącego Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie, **Sebastian Stepowany** z Technikum Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie, **Natalia Stasiuk** z Liceum Ogólnokształcącego Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach, **Adam Morawski** z Technikum Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach, **Aneta Szulc** z Liceum Ogólnokształcącego Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie oraz **Adam Krotowski**, uczeń Technikum Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie. Uczniowie odebrali gratulacje m.in. od wiceminister edukacji **Krystyny Szumilas** i wicekuratora Śląskiego Kuratorium Oświaty w Katowicach **Dariusza Wilczaka**. (SoG)

Można już zgłaszać inscenizacje

Górnośląskie Centrum Edukacyjne im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gliwicach już po raz dwunasty organizuje Międzyszkolny Przegląd Inscenizacji Bożonarodzeniowych. Od lat biorą w nim udział przedstawiciele przedszkoli, szkół, domów dziecka i domów pomocy społecznej z naszego terenu.

– Konkurs ten, na trwale wpisany w tradycję imprez kulturalnych Ziemi Gliwickiej udowadnia, że podczas pięciu dni jego trwania na jednej szkolnej scenie potrafi zebrać się niemal 800 osób, aby w szczególnie sposób uczestniczyć w przygotowaniach do Świąt Bożego Narodzenia. To także wyjątkowa możliwość ujawnienia niezwykłych zdolności młodych artystów i ich opiekunów – wyłowienia talentów aktorskich, wokalnych, muzycznych, inscenizatorskich i reżyserskich. Co roku biorą w nim udział liczni przedstawiciele szkół i placówek z terenu powiatu gliwickiego – mówi **Aleksandra Maliszewska**, organizatorka XII Międzyszkolnego Przeglądu Inscenizacji Bożonarodzeniowych w GCE w Gliwicach.

Przebieg planowany jest w bieżącym roku w dniach 12 – 16 grudnia, a uroczysta gala odbędzie się w styczniu 2012 roku.

Zapisy i szczegółowe informacje: Górnośląskie Centrum Edukacyjne w Gliwicach, Aleksandra Maliszewska tel. 32 231 53 09. (MFR)

Ze spraw Biura Porad Obywatelskich

Jak długo trwa postępowanie czyli o skardze na przewlekłość

Każdy, kto zwraca się do sądu, chciałby, aby jego sprawa została rozpatrzona jak najszybciej. Czasami jednak na wyrok trzeba czekać bardzo długo. Co w takiej sytuacji możemy zrobić? Kwestie te przybliży naszym Czytelnikom Małgorzata Supińska, doradca Biura Porad Obywatelskich.

Prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki mieści się w pojęciu prawa do rzetelnego procesu sądowego, przewidzianego w art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 roku, a ratyfikowanej przez Polskę 19 stycznia 1993 roku – mówi Małgorzata Supińska. – Nadto, zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”.

Na gruncie procedury cywilnej, zgodnie z art. 6 Kodeksu Cywilnego, sąd ma obowiązek przeciwdziałania przewlekaniu postępowania i zgromadzenia całego materiału procesowego, tak by rozstrzygnięcie nastąpiło w możliwie najszybszym terminie, jednakże nie kosztem wyjaśnienia sprawy.

Dla ochrony powyżej opisanych postulatów, czyli dla rozpoznania sprawy w jak najlepszy sposób, w jak najszybszym czasie z uwzględnieniem słusznego interesu strony, możliwym jest zastosowanie zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 2004 roku (ze zmianami) skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez uzasadnionej zwłoki.

Zgodnie z art. 1 i 2 tejże ustawy, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy nastąpiło naruszenie jej praw, a postępowanie trwało dłużej niż było to konieczne z punktu widzenia okoliczności faktycznych i prawnych. Ustawa może być zastosowana, gdy skutek działania lub bezczynności sądu doszło do naruszenia prawa strony do szybkiego rozpoznania sprawy.

Musimy pamiętać, że czas rozpoznania sprawy nie zależy wyłącznie od sądu, ale może być uzależniony od konieczności przeprowadzenia np. badań w Rodzinnym Ośrodku Diagnostyczno-Konsultacyjnym, sko-

rzystania z ekspertyzy biegłego czy też przesłuchania świadka, który z jakiegoś powodu nie może stawić się w wyznaczonym pierwszym terminie. Bardzo często do zbyt długiego rozpoznania sprawy przyczyniamy się sami, np. poprzez niepodanie nowego adresu zamieszkania sądowi, nieodbieranie korespondencji w terminie czy też powoływanie świadków, którzy nic do sprawy nie wnoszą.

Pamiętać przy tym należy, iż zakładając sprawę (wnosząc pozew czy wniosek) musimy być bardzo precyzyjni. Im lepiej sformułujemy swoje żądania, tym szybciej sąd zapozna się z treścią złożonych dokumentów i wyznaczy termin rozpoznania sprawy.

Każda sprawa, która trafia do sądu, wymaga przeprowadzenia pewnych formalności, które związane są z upływem czasu. To, że stronie się spieszy, nie może być jedyną przesłanką dla sądu

do rozpoznania sprawy poza kolejnością (np. sprawy o zapłatę, o stwierdzenie nabycia spadku itp.). Są jednak sprawy, które dotyczą istotnych sfer życia codziennego, to przede wszystkim sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, w tym głównie alimentacyjne.

Składając pozew o alimenty, gdy nasza sytuacja materialna jest trudna, możemy złożyć jednocześnie wniosek o tymczasowe zabezpieczenie tego

świadczenia, do czasu rozpoznania sprawy; na rozpoznanie wniosku sąd ma 7 dni.

Sądem właściwym do rozpoznania skargi na przewlekłość jest sąd przelozony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie. Skargę składamy jednak do sądu aktualnie prowadzącego sprawę (art. 4).

Składana skarga powinna odpowiadać wymogom pisma procesowego (zawierać datę, oznaczenie sądu, stron oraz sygnaturę akt sprawy, co do której żądamy stwierdzenia przewlekłości). Nadto pismo winno być opatrzone tytułem – skarga na przewlekłość, zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości oraz w uzasadnieniu winny być przytoczone wszelkie okoliczności uzasadniające nasze żądanie.

Dla stwierdzenia, że do przewlekłości postępowania doszło, możemy się posiłkować art. 2 ust. 2 ustawy.

Sąd przelozony nad sądem rozpoznającym sprawę, wydaje orzeczenie, które jest niezaskarżalne (nie możemy się od niego odwołać) w terminie 2 miesięcy (liczone od daty złożenia skargi). Jeżeli skarga jest niezasadna sąd ją oddali, zaś uznając skargę sąd na żądanie skarżącego (żądanie wypłaty odszkodowania musi zostać ujęte w skardze) przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2 do 20 tysięcy. Przyznana kwota będzie wypłacona przez sąd, przed którym toczyło się postępowanie; w krótkim czasie po otrzymaniu informacji o uznaniu skargi, sąd, którego skarga dotyczyła, zwróci się do nas o podanie numeru konta, względnie prześle na adres domowy.

Powyżej opisany tryb wnoszenia skargi dotyczy nie tylko postępowania cywilnego czy przed sądem rodzinnym, ale także postępowania przygotowawczego prowadzonego lub nadzorowanego przez prokuratora oraz postępowania egzekucyjnego.

– Skarga na przewlekłość postępowania winna być wnoszona jedynie w uzasadnionych przypadkach. W takich, w których została naruszona zasada szybkości postępowania oraz prawo do rzetelnego procesu, a zatem złamane zostały art. 6 Konwencji Praw Człowieka, art. 45 Konstytucji RP oraz np. art. 6 Kodeksu Cywilnego – podkreśla Małgorzata Supińska.

(Opr. SoG)

Małgorzata Supińska

Powiatowy rzecznik konsumentów radzi

Do kogo z reklamacją?

Ryszard Kowrygo

Gdy kupiliśmy wymarzony notebook, wszystko jest dobrze dopóki nie dopadnie go zgora w postaci jakiejś wady. I tu pojawić się może pierwszy problem. Zakupiony notebook ma kartę gwarancyjną, ale większość z nas nie wie, że wcale nie musimy z niej korzystać. Co to znaczy?

Otóż, każdy towar, który nabywamy jako konsumenci, możemy reklamować u sprzedawcy. Z tego szczególnego prawa możemy skorzystać w ciągu dwóch lat od wydania zakupionego towaru. Jeśli jednak do towaru dołączona jest karta gwarancyjna, to mamy w związku z tym i drugą możliwość – reklamowania towaru do gwaranta, który udzielił tej gwarancji.

Możliwe jest więc, że gdy zakupiony towar jest wadliwy, możemy wybrać, do kogo skierujemy naszą reklamację. Oba uprawnienia są równoległe. Oznacza to, że jeśli reklamujemy towar u sprzedawcy z tzw. niezgodności towaru z umową, ma wówczas zastosowanie „ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej”, w której określone są obowiązki sprzedawcy oraz prawa i obowiązki konsumenta. Nie korzystamy w takiej sytuacji z uprawnień określonych w umowie (karcie) gwarancyjnej. Jeśli jednak wybieramy gwarancję, to mamy tylko takie prawa, które są zapisane w tejże umowie. Nie ma tu zastosowania ustawa. Możemy udać się wprost do punktu serwisowego lub sprzedawcy, ale będzie on tylko pośrednikiem między konsumentem a odpowiedzialnym z gwarancji (najczęściej producentem).

GDY WYBRAŁEŚ REKLAMACJĘ U SPRZEDAWCY...

Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej daje kupującemu prawo do reklamowania towaru z tytułu niezgodności towaru z umową. Konsument może reklamować towar u sprzedawcy w ciągu dwóch lat od daty wydania towaru. Podstawowe uprawnienia kupującego to żądanie bezpłatnej naprawy towaru lub jego wymiana na nowy wolny od wad. Jeśli naprawa lub wymiana są niemożliwe, bądź wymagają nadmiernych kosztów albo sprzedawca nie zdoła na-

prawić czy wymienić towaru w odpowiednim czasie lub gdy naprawa, wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny lub nawet odstąpić od umowy, czyli żądać zwrotu pieniędzy. Nie może jednak żądać zwrotu ceny, gdy wada jest nieistotna. Sprzedawca ma 14 dni na rozpatrzenie reklamacji, termin ostatecznego załatwienia należy uzgodnić ze sprzedawcą.

GDY WYBRAŁEŚ REKLAMACJĘ U GWARANTA...

Konsument poza uprawnieniami wynikającymi z ustawy może także korzystać z prawa do gwarancji, o ile producent bądź importer, a czasem sam sprzedawca jej udzielił na dany towar. Udzielenie gwarancji jest dobrowolne, tak więc nie musi jej posiadać każdy kupowany towar.

Gwarancja określa zasady odpowiedzialności gwaranta za jakość produktu oraz uprawnienia kupującego. Jakie prawa przysługują konsumentowi z tytułu gwarancji? Prawa te są określone w warunkach gwarancji, nie ma tutaj zastosowania ustawa. Najczęściej jest to tylko bezpłatna naprawa, szczegółowe warunki określa dokument gwarancyjny. Dlatego tak ważne jest, aby przeczytać warunki gwarancji, zanim wybieremy ten sposób reklamowania. Błędem wielu sprzedawców jest odsyłanie klientów do zakładu serwisowego tylko dlatego, że do produktu dołączona jest gwarancja. To konsument wybiera, z jakiego uprawnienia w tym wypadku skorzysta. Nawet jeśli przy pierwszej usterce skorzystał z gwarancji, przy drugiej ma prawo pociągnąć sprzedawcę do odpowiedzialności za niezgodność towaru z umową.

Opr. Ryszard Kowrygo

Biuro Porad Obywatelskich mieści się w Starostwie Powiatowym w Gliwicach. Udziela bezpłatnej pomocy prawnej. Jest czynne w każdy poniedziałek od godz. 13.00 do 15.00, a dodatkowe informacje można uzyskać po numerami tel.: 601 915 900, 781 130 900, adresem e-mail: bpogliwice@free.ngo.pl albo na stronie internetowej: www.bpogliwice.free.ngo.pl.

Z powiatowym rzecznikiem konsumentów można skontaktować się pod nr tel. 32 331 69 26, adresem e-mail: rzecznik.konsumentow@starostwo.gliwice.pl lub w dniach: poniedziałek – środa od godz. 7.30 do 14.30, czwartek w godz. 7.30 – 16.30, piątek w godz. 7.30– 12.30 w Starostwie Powiatowym w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, pokój 218.

Grad medali dla Sabiny i Pauliny

Sabina Widera i Paulina Wojtułek, młode zawodniczki z Bargłówek (gm. Sośnicowice), nie ustają w osiąganiu kolejnych sukcesów. Tym razem dziewczęta doskonale spisały się na Mistrzostwach Europy Centralnej w konkurencjach western i rodeo w Karpaczu oraz na X Mistrzostwach Polski w Jeździe Western we Wrocławiu.

Zawodniczki trenują pod okiem Marka Czerwińskiego oraz Zbigniewa Sadowskiego w stajni Rancho u Marka w Bargłówce. W Karpaczu Sabina na koniu Dragon indywidualnie zajęła II miejsce w konkurencji Pole Bending YOUTH (wyścig między tyczkami na czas) oraz na koniu Batman III miejsce w konkurencji Trail YOUTH, natomiast Paulina na koniu Argonas zajęła III miejsce w konkurencji Pole Bending YOUTH. Oprócz tego dziewczęta przywoziły z mistrzostw w Karpaczu złote medale za klasyfikację drużynową.

Mistrzostwa Europy Centralnej w konkurencjach western i rodeo odbywają się corocznie od 2005 r., a Polska była ich organizatorem i gospodarzem po raz trzeci. Reprezentacja Polski osiągnęła na nich duży sukces, stając po raz pierwszym na najwyższym podium za zdobycie złotych medali w klasyfikacji drużynowej. Sabina i Paulina swoim dobrym startem dołożyły się do tego osiągnięcia reprezentacji Polski – podkreśla Zbigniew Sadowski.

Po cyklu zwycięstw we Wrocławiu. Od lewej: Marek Czerwiński, Paulina Wojtułek, Sabina Widera i Zbigniew Sadowski.

Podobnie było we Wrocławiu, na zorganizowanych przez Polską Ligę Western i Rodeo X Mistrzostwach Polski w Jeździe Western, odbywających się pod honorowym patronatem prezydenta miasta Rafała Dutkiewicza. Rywalizowali na nich ze sobą najlepsi – ci, którzy wcześniej w tym sezonie, uczestnicząc w zawodach kwalifikacyjnych, uzyskali wyniki dające im prawo do startu w Mistrzostwach Polski. Sabina i Paulina startowały w kategorii wiekowej junior. 16-letnia Paulina startując na koniu Elpenor zdobyła Tytuł Mistrzyni Polski w konkurencji Western Pleasure i odbierała złoty medal oraz kłamrę mistrzowską

– marzenie każdego jeźdźcy. Do osiągnięcia tego dołożyła startując na koniu Argonas III miejsce w konkurencji szybkościowej Pole Bending.

O dwa lata starsza Sabina spisała się jeszcze lepiej. Startując na Dragonie obroniła tytuł Mistrzyni Polski w konkurencji Pole Bending i odebrała złoty medal oraz kłamrę mistrzowską, a do tego dołożyła: II miejsce – srebrne medale w konkurencjach Western Pleasure i Trail – (na koniu Batman), a także Barrel Racing (na Dragonie) oraz III miejsce – brązowy medal w konkurencji Reining (królowej ujeżdżenia westernowego) na Batmanie.

(ZS)

Powiatowy Turniej Siatkówki

9 października w Hali Sportowej przy ul. Górniczej 2 w Knurowie (Szczygłowice) odbył się finał Powiatowego Turnieju Siatkówki o Puchar Starosty Gliwickiego.

Wzięły w nim udział drużyny z dwóch turniejów eliminacyjnych przeprowadzonych 8 października w Pyskowicach (drużyny z północy powiatu) oraz w Knurowie (drużyny z południa powiatu). W finale Turnieju zagraли: z północy Gumisie Pyskowie oraz reprezentacja Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach, a z południa powiatu – TKKF Szczygłowice, drużyna z Sośnicowic oraz Dach Decker Pilchowice.

Najlepszym zespołem okazał się TKKF Szczygłowice. Na drugim

miejscu uplasowała się drużyna z Sośnicowic, natomiast trzecie miejsce zajął Dach Decker Pilchowice. Czwarte miejsce wywalczyła drużyna „Konopnickiej”, a piąte – Gumisie Pyskowie.

Drużyny za zajęcie I, II i III miejsca z rąk wicestarosty gliwickiego Waldemara Dombka oraz przewodniczącego Rady Powiatu Gliwickiego i dyrektora MOSiR-u w Knurowie Krzysztofa Stolaraka odebrały puchary, dyplomy i piłki.

Organizatorami turnieju było Starostwo Powiatowe w Gliwicach, Urząd Miasta w Knurowie i Urząd Miejski w Pyskowicach.

(SoG)

Pod siatką nie brakowało świetnych akcji.

Foto: Sonja Guzik

Najlepsi w skacie

8 października poznaliśmy zwycięzców Turnieju Skata Sportowego o Puchar Starosty Gliwickiego.

Turniej rozgrywany był w dwóch turach. O pierwszej, która odbyła się we wrześniu w Przyszowicach, pisaliśmy w poprzednim wydaniu WPG. II tura zorganizowana została 8 października w Dzierżnie (ośrodek „Łabędź”). Trzy pierwsze miejsca zdobyli: Andrzej Orechwo z Gliwic, Stanisław Uszko z Rudy Śląskiej oraz Janusz Papkała z Gierałtowic. Puchary Starosty Gliwickiego wręczył im radny Powiatu Gliwickiego Henryk Sibieliak. Sędzią głównym zawodów był Tadeusz Żogała, kierownikiem Henryk Sibieliak, a sekretarzem Jerzy Makselon.

Suma punktów zdobytych w obu turach złożyła się na wynik ostateczny Turnieju – indywidualny i drużynowy. Tytuł Najlepszego Szakiorza Powiatu Gliwickiego w roku 2011 zdobył Stanisław Uszko z Rudy Śląskiej, II miejsce zajął Grzegorz Pasieka z Zabrze,

a III Alfred Tomanek z Rudzińca. Drużynowo najlepsi byli gracze z Rudzińca (14022), kolejne miejsca zajęli: Knurów (13992), Gierałtowice (13811), Sośnicowice (10875), Toszek (8355), Pilchowice (7210) oraz Pyskowie (6245). Zdobywcy trzech pierwszych miejsc zarówno indywidualnie, jak i drużynowo odebrali Puchary Starosty Gliwickiego z rąk wicestarosty gliwickiego Waldemara Dombka i radnego Powiatu Gliwickiego Mariusza Poloczka.

Impreza zorganizowana została przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach pod patronatem starosty gliwickiego i przewodniczącego Rady Powiatu Gliwickiego.

(SoG)

Najlepsi szakiorze w towarzystwie Waldemara Dombka i Mariusza Poloczka.

Foto: Sonja Guzik

Bo wszyscy szakiorze to jedna rodzina...

W ostatnim czasie emocjonowaliśmy się przebiegiem rozgrywek w skacie sportowym o Puchar Starosty Gliwickiego i tytuł Najlepszego Szakiorza Powiatu Gliwickiego w roku 2011. Warto poświęcić tej grze trochę więcej uwagi.

Skat, obok brydża, należy do gier sportowych, nazywanych również szlachetnymi. Szczególnie rozpowszechniony w Niemczech oraz na Śląsku i Kaszubach, w Polsce często nazywany jest „śląskim brydżem”. Miano ojczyzny skata przypisuje się Turynii, gdzie notariusz i nadworny adwokat Fryderyk Ferdynand Hempel miał tę grę wynaleźć. Hempel żył na przełomie XVIII i XIX w. w Altenburgu, położonym nieopodal Lipska. Znajduje się tam słynny pomnik waleatów, a stare mury tamtejszego zamku są siedzibą Muzeum Skatowego. W tymże Altenburgu w 1886 r. odbył się pierwszy kongres skatowy, w całości poświęcony opracowaniu i ujednoczeniu regulaminów i przepisów tej gry.

Na Górny Śląsk skata przywieźli urzędnicy, inżynierowie, technicy, nauczyciele i księża, którzy pod koniec XIX w. przyjeżdżali tu z Rzeszy. Gra zrobiła u nas prawdziwą furorę, daleko w tyle zostawiając sporty pokrewne jak brydż, warcaby czy szachy.

Pierwsze próby zrzeszenia szakiorzy podjął śląski tygodnik „Panorama” w latach 1955/56, gdy wychodząc naprzeciw społecznemu zapotrzebowaniu, postanowił popularyzować skata i ujednoczyć przepisy tej gry. Na śląskich wsiach praktycznie nie było świetlicy, remizy strażackiej czy gminnego ośrodka kultury, w których by nie rżnięto w skata. Prawdziwą legendą obrosły błyskawiczne, sprinterskie gry podczas podróży górników do pracy i z powrotem popularną wówczas „ciuchcią” na trasie Gliwice-Rudy Raciborskie czy słynnymi „teksasami” linii Strzelce Opolskie-Bytom. To właśnie górnicy jako pierwsi szczególnie upodobałi sobie tę grę, a później poszli za nimi hutnicy, budowlańcy, rol-

nicy i inni. Jednak pierwszy historyczny zjazd szakiorzy odbył się dopiero 27 stycznia 1985 r. w Katowicach, zaś pierwszym przewodniczącym został Jan Jójko. II Krajowy Zjazd Delegatów odbył się 20 listopada 1988 r. w Mikołowie, a 6 lutego 1990 r. Sąd Wojewódzki w Katowicach zarejestrował Polski Związek Skatowy.

Ziemia Gliwicka od początku sprowadzenia skata do Polski szczyciła się bardzo liczną grupą dobrych zawodników. Jednym z najbardziej znanych w Polsce jest Michał Szczecina z Nieborowic, od kilku lat członek kadry narodowej. Wśród wielu jego sukcesów na szczególną uwagę zasługują: indywidualny tytuł Wicemistrza Polski w 2007 r.; 4 miejsce drużynowo podczas Mistrzostw Europy w Niemczech w 2007 r.; brązowy medal drużynowo w Mistrzostwach Świata w Hiszpanii w 2008 r.; brązowy medal drużynowo w Mistrzostwach Europy w Austrii w 2009 r.; srebrny medal drużynowo w Mistrzostwach Świata w Republice Południowej Afryki w 2010 r.; srebrny medal drużynowo w Mistrzostwach Europy we Francji w 2011 r.

Brakuje naszemu zawodnikowi tytułów z najcenniejszego kruszcu, tak indywidualnie jak i drużynowo, ale znając jego upór i ciągłe doskonalenie warsztatu gry, można być pewnym, że i te laury staną się udziałem Michała Szczeciny, znajdują się w jego jakże już bogatej kolekcji.

Warto również wiedzieć, że mieszkaniec Knurowa, Rafał Trojniak, będąc uczniem Zespołu Szkół Górniczych w Knurowie, w 1997 r. zdobył tytuł Młodzieżowego Mistrza Polski w Skacie, a Adam Kotodziejczyk – lędziniąnin, został Skatowym Mistrzem Świata w Hiszpanii w 2008 r.

WINFRYD FICOŃ

(Bibliografia: Adamiec Franciszek, Mandera Werner „Skat dla wszystkich”, Oficyna Wydawnicza AB, Opole 1991; „Leksykon PWN”, Warszawa 1972)

W kręgu legend i baśni

Skarbnikowy dar

Tego dnia stary Makosz ostatni raz zjechał na dół do kopalni KWK „Knurów”. Szedł ciemnym chodnikiem, a w jego głowie kłębiły się niewesołe myśli. Pracował tu codziennie przez tyle lat, że już nawet nie pamiętał, kiedy pierwszy raz dostał kilof do ręki i zaczął kuć węglową ścianę.

Był wówczas młodym chłopakiem, a teraz co? Siwy, zgarbiony, tu go coś strzyka, tam coś boli... Najwyższy czas odpocząć po ciężkiej robocie. Zmarkotniał Makosz na tę myśl. Bardzo zżył się z kopalnią, znał tu każdy kąt, lubił swoją pracę i kamratów-górników, a i oni darzyli go szacunkiem.

„Co ja będę robił tyle czasu w domu?” – zastanawiał się. Przerwał

na chwilę rozmyślenia, bo zdziwiła go cisza panująca wokół. Zawsze gdy szedł na przodek do swojej roboty, spotykał po drodze innych górników. A tu pusto i głucho. I chodnik jakby inny... Zdumiał się jeszcze bardziej, gdy zniemacka wyłoniła się przed nim jakaś postać. Był to sztygar z górniczą lampką i kilofem. Ale dziwny jakiś: mniejszy od Makosza przynajmniej o głowę, z twarzą zasłoniętą przez gęstą siwą brodę, tak długą, że sięgała mu prawie do kolan. Stary górnik wzdrynął się – nigdy wcześniej nie spotkał tego człowieka. A przecież znał tu wszystkich.

– Chodź! – odezwał się nieznajomy. Jego głos brzmiał tak stanowczo, że Makosz bez słowa sprzeciwu ruszył za nim.

Długo wędrowali w labiryncie podziemnych chodników. Górnik już chciał zapytać nieznajomego sztygara dokąd idą, gdy ten, jakby odgadując jego myśli, odwrócił się.

Jego zielone oczy świeciły w ciemnościach niesamowitym, fosforyzującym blaskiem. „To przecież Skarbnik, duch kopalni!” – przemknęło przez myśl Makosza. Tylko on mógł mieć takie dziwne oczy.

Dokończenie na str. 9

Wprowadzie od czasów starego Makosza kopalnie mocno zmieniły swój wygląd, jednak do dziś górnicy wierzą, że w ich podziemiach spotkać można Skarbnika.

Śląska fraszka

11 listopada 1937

Terozki Sejm pedziol – Dziyń Niypodległości
Dyć dwa razy yno w ty Polsce zagości
Bo zarozki prziszły cołkym inksze czasy
Niymcow i komuna tyn dziyń yno straszys

Dyć terozki mamy zaś Rzeczpospolitą
Kero ze Piłsudskim radośnie se wito
I asi sie wiela tym Polokym Zeflym
Przi niymu se koždy ponoć zdowo kneflym.

Bronisław Wątroba

Zwycięska sałatka

Sabina Sznura odbiera gratulacje od Malgorzaty Handzlik.

Prezentujemy przepis na sałatkę z selera, kokosu, migdałów i owoców. Jego autorką jest Sabina Sznura z Ponniszowic, laureatka konkursu „Prezydencja od kuchni” – więcej na ten temat przeczytać można na str. 7.

Składniki: ananas w puszcze, brzoskwinie w puszcze, seler w paskach ze słoika, kokos, migdały siekane, masło, cukier.

Sposób przygotowania: Do rondła wkładamy masło i cukier, cały czas mieszamy do momentu roztopienia się obu składników. Następnie dodajemy kokos i siekane migdały. Na wolnym

ogniu ciągle mieszamy do uzyskania złotego koloru, następnie odkładamy do ostygnięcia. Odsączony z zalewy seler przekładamy do miski. Brzoskwinie siekamy w drobną kostkę, następnie to samo robimy z anansem. Owoce wrzucamy do miski z selerem, później dodajemy ostudzone migdały i kokos. Całość starannie mieszamy.

(Opr. SoG)

Sałatka w świetny sposób łączy tradycje śląskiej kuchni z europejską awangardą.

ROZRYWKOWY KĄCIK

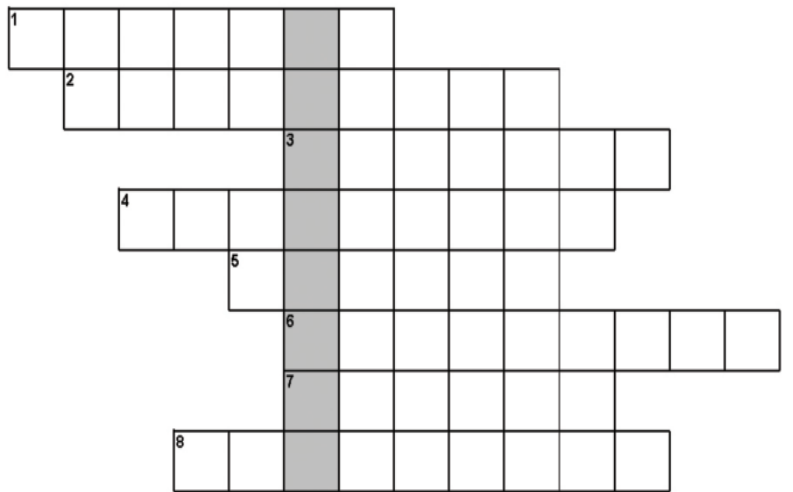
Fundator nagród – Małgorzata Handzlik, poseł do Parlamentu Europejskiego

Dziękujemy za wszystkie nadesłane odpowiedzi. Poprawne rozwiązania Rozrywkowego Kącika z poprzedniego wydania WPG wyglądają następująco: hasło krzyżówki Jarzębina, a zdjęcie przedstawiało Urząd Gminy w Rudzińcu. Nagrody książkowe ufundowane przez Małgorzatę Handzlik, poseł do Parlamentu Europejskiego oraz materiały promocyjne Powiatu Gliwickiego otrzymują: Monika Sklorz, Urszula Tomanek oraz Zbigniew Szafarczyk. Gratulujemy! W celu ustalenia sposobu odbioru nagrody prosimy o kontakt telefoniczny, numer tel. 32 332 66 65.

Pytania do krzyżówki:

1. Cebulki jakich kwiatów zostały zasadzone 11 października w Parku Chopina w Gliwicach w ramach akcji, propagującej profilaktykę nowotworową?
2. W której miejscowości naszego po-

3. wiatu 21 października gimnazjum otrzymało imię Jana Pawła II?
3. Jesienna słota, plucha.
4. W jakiej dyscyplinie sportowej rozegrany został w dniach 8-9 października turniej o Puchar Starosty Gliwickiego?

5. Odlatuje na zimę do ciepłych krajów.
6. Nazwa fundacji z Knuruwa, która niesie pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.
7. Okres poprzedzający Boże Narodzenie.
8. Zabawa z wróżkami i laniem wosku.

Dzisiaj zamieszczamy kolejną krzyżówkę oraz zdjęcie do rozpoznania, które przedstawia budynek związany z naszym powiatem. Odpowiedzi prosimy przesyłać do 23 listopada na adres e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztą tradycyjną na adres Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, dopisek „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”. (SoG)

◀ Co przedstawia to zdjęcie? ▶